

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Michaëlis, Karin.; Karin Michaëlis.
Titel Title:	<u>Barnet</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn), 1902
Fysiske størrelse Physical extent:	165 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author



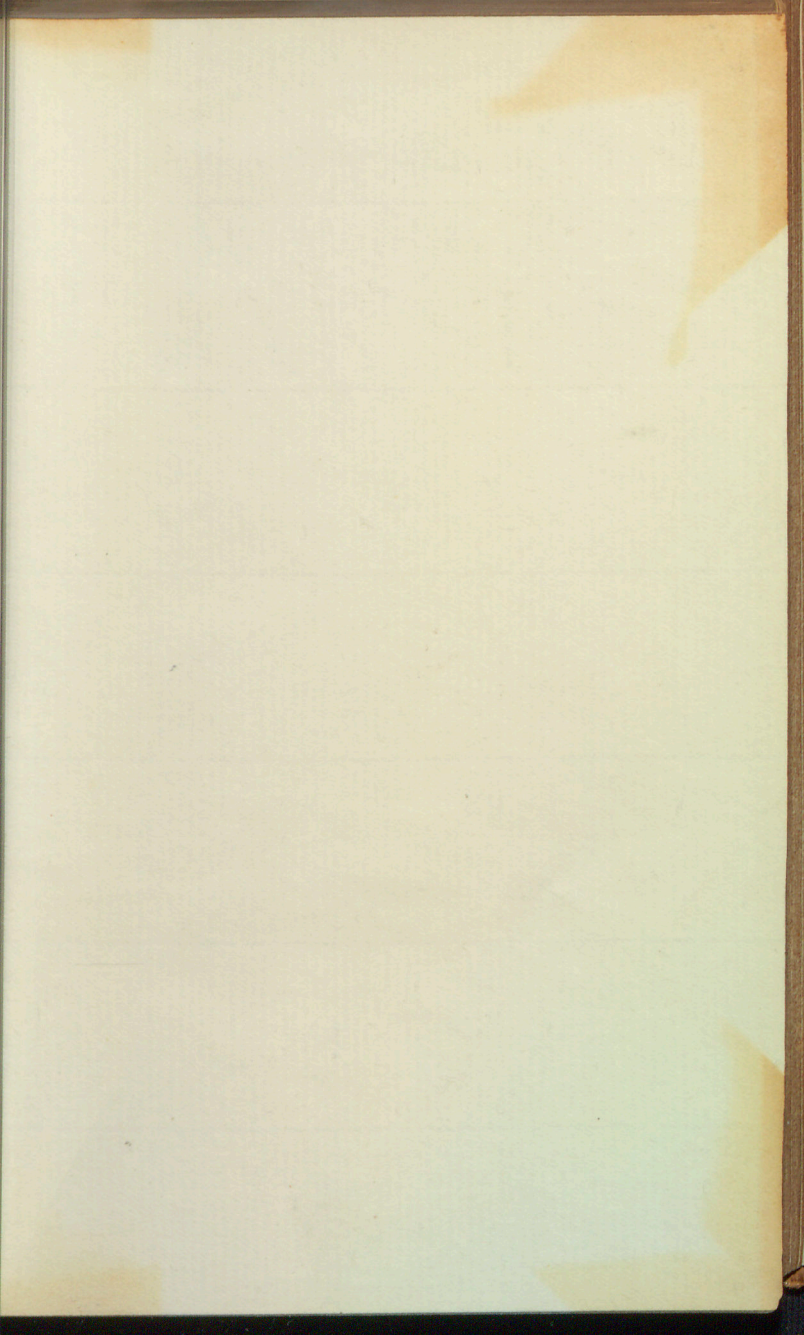
57, -218.

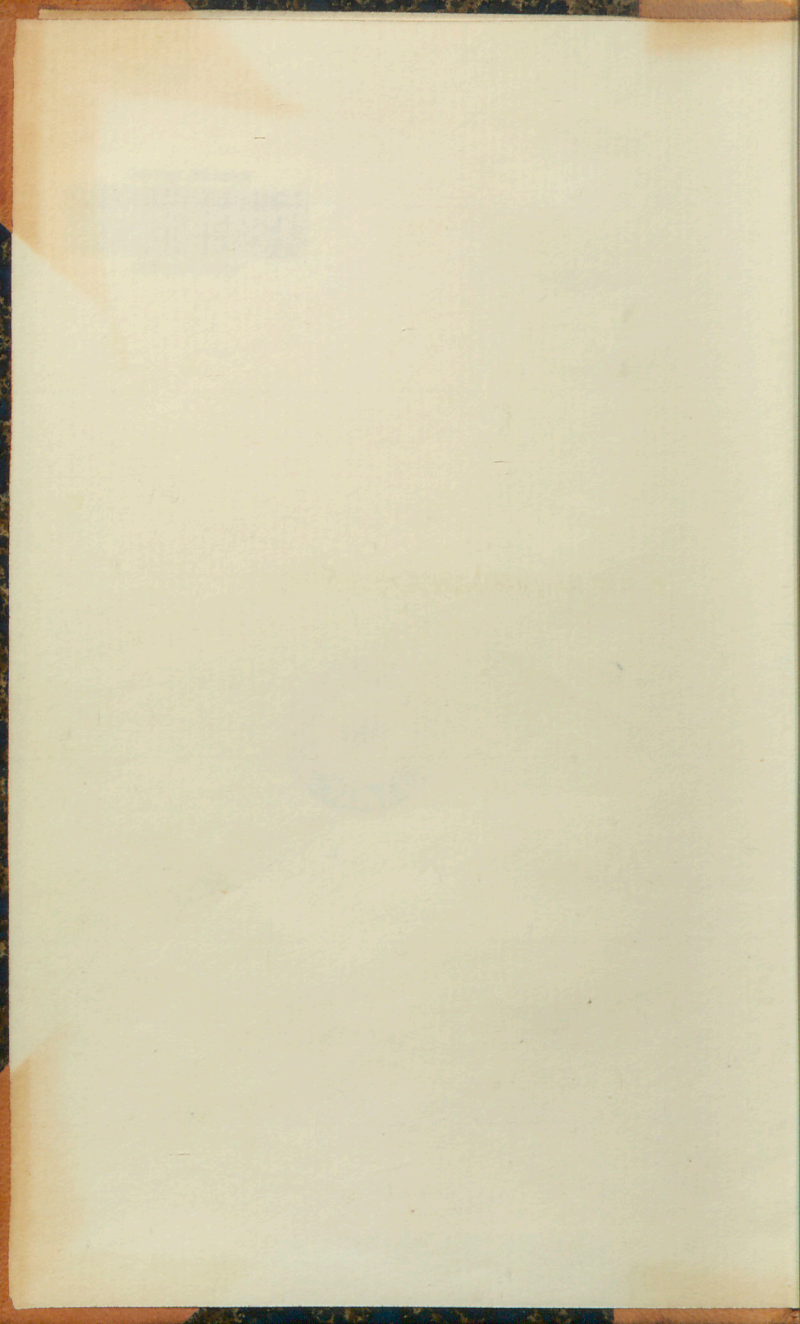
Det Kgl. Bibliotek



130025467257

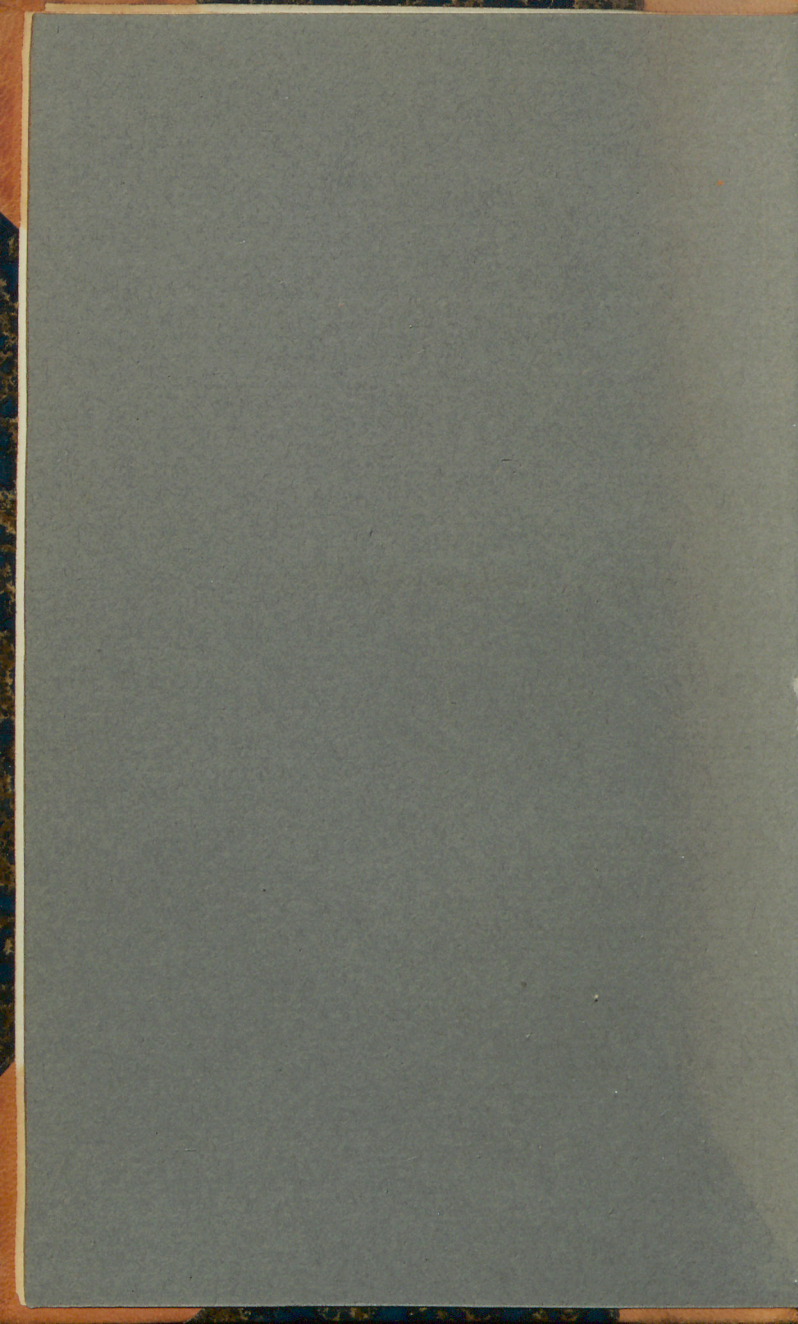






KARIN MICHAËLIS
BARNET

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL



BARNET

02. N. 2128.



KARIN MICHAËLIS

—

BARNET



KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1902

Samtidig med den danske Udgave udkommer i
Berlin en autoriseret tysk Udgave ved *Mathilde Mann*.



Barnet skulde dø. Barnet maatte dø. De ønskede det begge — — nu.

Nu ønskede de det.

Barnet ønskede det med.

Det var, som Stuerne rundt om stod og døde, som Hjemmet blev en kold, stum Gravhvælving, der ikke kom Livet og de Levende ved.

Kun et eneste Sted var fredlyst, fuldt af Sol, fagert af Blomster og lunt af stadig Latter — — — Rummet, hvor Barnet laa, den lille Andrea, den store, voksne Datter.

Saadan var hun, at alle Mennesker elskede hende, alle Mennesker der i Byen.

Fra Sælgekonerne omme paa Torvet, hvor hun plejede at købe Aarets Frugt, kom nu tykke, graa Kræmmerhuse med gule Blommer.

»Jeg vil snuse, Høne, jeg vil snuse,« lo hun og lugtede til Blommerne, som hun slet ikke maatte spise.

Fra de store Haver rundt om Byen kom dyngvaade Blomster hver Morgen, og om Aftenen ringede Venner og Veninder paa med Grene og lodne Bregner, som de hentede ude i Skoven — hvor Andrea aldrig mere skulde komme.

»Lad mig gramse, Høne,« og hun fik Grønt og Blomster i Hænderne og blev vaad og lo højt.

Fattige Koner i Kældrene og fattige Jomfruer i Stiftelsen skar Pelargonier af Vinduspotterne og kom med dem.

For Blomster, det var jo det fineste, de havde.

»Høne, men giv dem dog Kaffe,« raabte Andrea, og hun vilde se paa, at

de drak Kaffen; men Pelargonierne krammede hun itu, for de lugtede af ingenting.

»Ved du hvad, jeg har da en graadig Næse, den kan aldrig faa nok!« og saa lo hun og Moderen af den lille Næse, der var saa fin og smal og slet ikke saa graadig ud.

I en stor Krukke stod Siv og Dunhammere. De var nede fra Aaen, hvor Andrea hver Aften plejede at ro i sin hvide Baad, medens hun sang og hujede, saa det lød helt ovre i Bakkerne hos Bønderne — eller hun laa plat paa sin Mave i Bunden af Baaden og spiste kolde Pandekager og drev for Strømmen.

Kun naar Maanen skinnede, kom hun aldrig paa Aaen.

Men hvergang hun saa hen til de Siv, tænkte hun paa, at nu var det Hele forbi for hende.

Under Loftet fløj — spiddet paa Knappenaale — en Hærskare af store, skinnende Sommerfugle. De var kommen

fra Brasilien med en Fætter, og hun elskede at have dem om sig for deres dejlige Farver, som hun rigtignok ikke mere kunde se, men godt huskede, og for alle de Indbildninger, der fulgte med Tanken om at eje noget »dybt, dybt inde fra de store Urskove«.

Det bedrøvede hende, at de var paa Knappenaale, de maatte hellere være levende.

Midt i Loftet hang en lille Uro fint udskaaret i hvidt Træ. Den baskede altid rundt og bragte de spiddede Sommerfugle til at skælve.

Om dem havde der staaet en Kamp.

Paa Lægernes Bud var der kommen en Sygeplejerske med lange, haarde Hænder og tunge Trin. Hun fordrede, at det støvede Stads strax blev pillet ned, det var ufor-svarligt i en Sygestue.

Da havde Andrea tudbrølet og var sprunget ud af Sengen. Inden Aften var saa den strenge Dame færdig i det Hjem.

Moderen passede sit Barn, og Sommerfuglene fløj under Loftet.

Paa en Knage hang hendes Skøjter. I en Krog stod hendes Aarer.

Hun havde den Forfængelighed selv at slæbe Aarerne til og fra Baaden.

Bogskabet var ynkelig tomt for Bøger, thi naar Andrea ønskede nye — hun vilde ikke laane, hun vilde eje — solgte hun de gamle, men de gamle havde ikke synderlig Værdi paa Grund af de mange Æselsører ved dejlige Steder.

I Bogskabet bag de grønne Silkeforhæng stod saa hendes Balsko og Eskimostøvlerne. Men i Bunden af Bogskabet laa en Forsamling af Ben og gammelt Jern.

Andrea fik en Øre for Pundet omme hos Fedtkræmmeren.

Andrea hittede paa i al Uskyldighed.

Hun laa og grisede med et Par Lyngduske, som Vadskerkonens Dreng var kommen med. De var fra »Trimle-

bakken«, hvor Andrea hvert Aar pillede Tyttebær omkap med Fattighuskonerne og rullede rundt — alene — til Skørt og Kjole gik i Las.

Saa lovede hun sin Kjole til den, som var mest fattig, men inden hun gav den bort, maatte Kokkepigen veje den. Hun kunde faa fem Øre for Pundet af »Pjalter« omme paa Papirfabrikken.

Andrea morede sig med at lade den tørre Jord drysse fra Rodtrevlerne ned paa Lagen og Natkjole.

»Naa, Høne — — den er nok værre, hvad?« Og hun lod det drysse.

Naar de smaa snavsede Tøse kom med en halvsuttet Sukkerstang eller et dejligt Glasskaar fra Rendestenen, vilde Andrea have dem løftet op, og de kyssede hende lige midt paa Munden — men bag-efter maatte Moderen vadske hende i Ansigtet.

Hvergang det ringede, lyttede hun

«efter og jublede over de mange Gaver, der blev ved at komme.

»Høne,« sagde hun, »du tror da vel ikke, det er, fordi — — det, du ved nok?«

Moderen rystede paa Hovedet og lo, og Barnet lo med. De fandt altid Anledning til at le, og de vidste beggeto, det var den klogeste Maade at genne de meget sørgelige Tanker bort fra Stuen.

»For til min Fødselsdag fik jeg da enogtredve Lykønskninger, foruden Godter og Gaver!«

Andrea laa og saa henimod Vinduet.

»Aa — laan mig den Kikkert!«

»Hvad vil du dog med den?«

»Jeg skal bruge den.« Hun kneb Læberne sammen og saa næsvis ud.

»Nysgerrigper!«

Moderen hentede Kikkerten, og Andrea stak den under Tæppet.

Lidt efter, da Moderen var ude efter Vand, listede Andrea den frem. Underfundigt smilende holdt hun den for

Øjnene, rettede den mod Vinduet og skruede op og ned.

Der skulde være en Gavl med en Storkerede — men den var der ikke.

Men den var der ikke! — — —

Stille slap hun Kikkerten, lod Hænderne falde og sukkede, men da Moderen kom, var hendes Øjne glade igen.

»Ved du . . . jeg kunde formeligt lide at komme paa Bal en lille Gang endnu!« Og hun skævede nedad den lyseblaa Natkjole, der var udsyet med Silkeblomster paa Kraven. Og hun skottede til Sløjferne i de to mørke Fletninger, der bandt hende til Pudsen som blanke Lænker.

»Jeg kender ingen, som har lyseblaa Natkjoler, vel? Det var da sjovt, vi hittede paa det! Ok ja, som man har danset, baade naar man maatte, og naar Far blev gal i Kalotten over det. Der er slidt noget paa Pusselankerne!«

Med Besvær stak hun den ene Fod frem.

»Herregud, sikken maver lille Tingest! Godt var det, jeg tog min Dans i Tide, ellers havde jeg saamænd sprættet Sengen af Led i den her Tid. Siger du ikke det, Høne? Giver Du mig ikke Ret?«

»Jo vist saa . . . men prøv nu paa at sove, Skat!«

»Sove, saa du tror, jeg vil sove! Jeg vil sludre, vil jeg, og ikke sove en eneste Døjt. Du er da vel ikke træt eller gnaven?«

Nej, det var Moderen ikke.

Pigen kom med et Brev. Moderen tog det.

»Det er fra Josse . . . skal jeg læse det?«

Men Barnet vilde gemme det Brev, til hun blev rask.

Hun fik det i sine Hænder.

»Mor . . . man ved aldrig, hvad der staar indenfor saadan to hvide Mure. Man kunde blive bange . . .«

Moderen lo.

»Josse er ikke saa slem, som hun lader . . . men skal jeg dog ikke læse det?«

»Nej . . . jeg vil have det selv. Jeg vil læse det selv . . . naar Øjnene bliver helt gode!«

Hun laa og krammede med det, anstrengende sine Øjne for at tyde Underkriften.

»Det er saa levende, saadan et Brev!«
Saa lagde hun det fra sig.

»Lille Mor!«

»Ja —«

»Vil du ikke gøre alt, hvad jeg ber om, selvom det er dumt, naar det da ikke er altfor græsselig dyrt?«

Moderen nikkede.

»Men naar det alligevel koster noget, hvad?«

»Det ved du jo godt, lille Barn!«

»Naa, jaja, saa tror jeg dig og tager dig paa Ordet. Jeg synes, vi skulde lave

Fest idag, vi tre Gamle. Hvad siger du til det?»

»Fest?»

»Netop Fest, ja. Jeg vil have Bedstemor Voldbys Guldkæde paa og alle Ringene . . . Slidder Sladder, lille Mor, jeg er jo ikke træt i Fingrene idag. Saa laver du Femté til dig og Far med smaa Kammerjunkere til og rører en Æggesnaps til mig, rigtig hvid og fed. Du tager din ny Bluse paa og reder Skilningen lige . . . husk det! Og saa . . . nej, det skal du gøre allerførst . . . saa sender du Bud til gamle Nikolajsen, om han vil komme straks med sin Harmonika og spille to Timer nede i Gaarden. To Timer. Lutter Dans. Han gør det for femogtyve Øre Timen. Men gesvindt min Høne, gesvindt!«

Hun lo, og Moderen lo med, kyssede hende paa Panden og vilde gaa.

»Stop lidt — — der er ingen i hele den vide Verden, jeg holder saa meget af

som af dig, slet, slet ingen, ikke en eneste én. Hører du det?»

Og næppe var Moderen ude, før Barnet greb det hvide Brev, flaaede det op, stirrede og stirrede.

Saameget saa hun, at det var kun tre Linjer og en Hilsen og et Navn.

Men i Taage gled de ud.

Hun ringede. Haanden, der førte den lille Klokke, skælvede.

Hidsigt ringede hun, blev ved, til Pigen fra sit Køkken kom stormende.

»Læs Ane . . . læs, skynd Dem, læs . . .«

Og Ane gloede forbavset, og Ane læste.

»Engang endnu.«

Ane læste det engang endnu.

»Gaa saa — det var kun det.«

Nu sad Ordene i hendes Bevidsthed.

Hun virrede med Skuldrene, saa Hovedet gled af Stilling. Nakken smertede.

Ganske langsomt, ganske sagte blev hun ved at gentage Brevets Ordlyd.

Der var i hendes Sjæl ikke en Tanke ud over det.

Moderen gik gennem de høje Stuer, hvor Planterne stod og visnede og gjorde Luften kvalm, for ingen kom dem i Hu med Væde.

Hun gik til Værelset, hvor Faderen sad ene med sin Sorg.

Men foran Døren tøvede hun, som hendes Vane altid var foran hans Dør.

Han slap Bogen, men saa ikke op.

»Er der noget?«

»Andrea bad mig kalde!« Hun sagde det sagte og ydmygt. Han rejste sig, saa op, men saa ikke paa hende.

»Er der — — ellers noget?«

»Nej — ikke nu. Hun er saa forunderlig godt tilpas. Men jeg ved jo . . .

men jeg ved jo . . . Aah, Karsten, jeg er saa angst. Du maa være forsigtig. Andrea ser, som om hun saa gennem vore Tanker!«

»Ser . . .«

»Jeg holder det ikke ud!«

»Du maa vænne dig til det, Jutta. Det skal holdes ud!«

Han rystede Haanden bort, hun havde lagt paa hans Skulder.

»Karsten!«

»Kunde du ikke skaane mig for Scener — blot i denne Tid!«

Saa tav hun.

Ved Døren tog hun hans Haand.

»For hendes Skyld!«

Haand i Haand og smilende gik de ind — hvor Barnet tog imod dem med et Smil, der bundede i Smerte som deres eget.

»I kommer saa pænt,« hun saa fra den ene til den anden, »I kommer saa

pænt, I to. Men du har heller ikke været her i over tre Timer, Far!«

Han satte sig ved hendes Seng, og Moderen gik igen.

»Rigtig fed og hvid, hører du, Høne,« raabte Barnet.

Faderen spurgte, hvordan det gik.

»Er du Læge?«

»Næmen derfor — —«

»Næmen derfor skulde du lade Lægerne om det og passe dine Dreng med Græsk og Latin. For Resten gaar det skidt. Det vil sige, i Øjeblikket gaar det saa tindrende dejligt, at vi skal have Fest. Men fortæl saa noget!«

Han fortalte lidt om Skolen.

»De dumme Torsk — uha, uha! Vil du have en Chokoladepastille saa stor som en Daler? Dér i Skuffen. Men giv mig den halve!«

Faderen stak den ind mellem hendes Læber, og hun snappede den med et Smil.

»Bordet fanger. Jeg æder den hele — tag du bare en ny. Men hvad siger saa vores Mor, hun har sletingen faaet, og hun har været her hele Dagen. Hun er saa forfærdelig god imod mig, det er sandt og vist, saa forfærdelig urimelig god, at det ligefrem gør ondt i mig. Hun sover vist med Øjnene paa Klem, bare for at passe paa mig. Du kan ellers tro, hun er bedrøvet. Vi skulde egentlig give hende noget, fordi hun er saa god, ikke? En Silkebluse? Naar hun ikke falder sammen i Ryggen, har hun da en vældig flot Figur. Blaa maa den jo være, som alt det andet. Skal vi?«

Faderen lovede det og legede med hendes Haand.

»Har du set, hvor vi har pyntet os?« Hun viste paa Ringene. »Husker du den? Da var det skam ogsaa slemt. Sikket Postyr I lavede, og sikke de Læger gloede paa mig. Jeg kan huske, jeg tænkte: bare de ikke sprætter mig op

ligesom en Fisk, for at se, hvad der er indeni. Men jeg fik jo Ringen for at ligge bumstille. De var saa vis paa, at jeg var færdig, men de blev nok narrede!«

Hun lo sagte.

»Dengang — —«

Faderen saa det forandrede Udtryk.

»Den med Perler fik du til din Konfirmation!«

»Jo Tak, Hr. Rektor, vi husker. Eneste Pige i hvid Silke med Slæb. Og saa havde vi glemt Strømpebaandene hjemme, uha, uha. Og Strømperne gled. Jeg truede Guldsmed Larsen paa Livet. »Hvis De ikke faar Far til at købe den Ring, faar De aldrig Brosjer at stilke for hverken Edel, Jakobe, Agnes eller mig, at De nu ved det.« Men Larsen var god nok, og der var en dum Far, som hoppede paa Limpinden!«

»Ja, for han havde en forfærdelig snedig Datter!«

»Naa — ja, det kan man godt sige, men jeg har da gjort det, som er værre. Skal jeg betro dig det slemmeste? Den stod til Halvandethundrede, det var Brillantens Skyld, forstaar du. Men du vover ikke at sladre til Hønen, for hun har jo Moral. Hun siger, jeg maa hverken lyve eller stjæle. Kender du nogen, som hverken lyver eller stjæler? Vist gør du ikke, nej! »Larsen, sæt fyrretyve Kroner paa den Ring, saa køber vi den.« Og han var jo lun, Larsen. »Næ', Far, har du i dit Liv set noget saa skammelig billigt — hvem der ejede saadan en Ring!« Fatter gik i Fælden, og jeg fik Ringen paa Juletræet, men i elleve Maaneder blev Larsen fodret med Halvdelen af mine Paaklædningspenge!«

»Men, hvad er det, jeg hører? Saa var det vel dengang, du solgte Ben og Klude og gammelt Jern?«

»Det var det vel nok, Far. Man maatte da ved Gud gøre Udveje! Hvor

jeg tiggede Hønen om Kødsuppe, som er noget af det væmmeligste, bare for Benenes Skyld. Du bliver da ikke gnaven over Ringen — — jeg siger dig, jeg elsker den mindst ligesaa højt som min lange Negl!«

»Snurrige Pige med den Negl!«

»Javel, men kan du huske Lavinia Fogt, hende, som ingen Mand havde, den kønne? Enten i kulravende sort eller i kridene hvidt og med grønne Sko og røde Strømper. Hun var saa ubeskrivelig dejlig bohêmet. Men hendes Negl var ligegodt flottere end min, men saa lod jeg ogsaa en gro ud paa min Storetaa, og den blev ekstra. Se Far, nu kommer den, se, hvor den glinser. Den bliver mere blank og sjov, jo mere sløj jeg selv bliver!«

Faderen forsøgte at spøge og lovede hende smaa Silkehylstre til Neglene.

»Far!«

»Ja!«

»Har du lagt Mærke til, hvor alting falmer. Det er Solen, men Ane paastaar, Natkjolen her er ikke falmet, og du kan da se, den er næsten lilla. Hør, det er sandt, der var noget — —«

»som — —«

»— som du skal hjælpe mig med. Aah, Far, vil du saa ikke . . . lære mig de danske Bogstaver, men i en skrækkelig Fart?«

»Hvad vil du dog med dem?«

»Far, du maa lære mig dem!«

»Ja, ja, saasnart du faar det bedre, du kan jo lære dem paa to Timer!«

»Far, du har lovet det hver Dag . . . hvis du ikke lærer mig dem . . . kan jeg ikke dø roligt!«

Hun sagde det ganske stille og slap ikke Faderens Øjne imedens, saa gentog hun:

»Ikke roligt da!«

Han forstod kun det, at der var Angst over Barnet, og han gav hende sit Ord

for, at han vilde lære hende de danske Bogstaver næste Dag.

»Far — du maa ikke glemme det, du maa ikke, du maa ikke, baade de store og de smaa. Rigtig som man skrev paa gammeldags!«

Han lovede at huske det gammel-dags.

»Men saa var der et Brev . . . vil du hjælpe mig med det, Far? Jeg vilde saa forfærdelig gerne skrive det selv, bare to Linjer. Det kan jeg nok, med store, store Bogstaver, hvad?«

»Andrea, lille Pige — Lægen siger . . .«

»Vil du ikke, saa vil du ikke. Jeg kan tælle Klunkerne paa Gardinet herfra og Sommerfuglene. Jeg er da ikke helt blind endnu. Men saa snakker vi ikke mere om det. Bare jeg var oppe, bare jeg var oppe!«

Pludselig slog hun om og sagde med en Stemme, der tindrede af Latter:

»Saa skulde jeg rigtignok muntre dig!«

Pigen kom med en grov Pose til Andrea.

»Hvad kan det mon være?« Hun strakte Hænderne ud. Faderen tog Posen, aabnede den og gav sig til at le.

»Hvem er den fra, Ane?«

»Det var en Matros eller saadan en Fyr, som sagde, det var til vores syge Frøken!«

Faderen heldte ud af Posen — — Skibskiks saa store som Tallerkener. De lugtede muldent.

Men Andrea sagde polisk:

»Lad mig smage — — de er fra min Kæreste!«

»Naa, er de det, ja, du har vel mange Kærester?«

»Kun en og en halv, Far, en og en halv, og saa Jer, men de her er fra den ene!«

»Ikke den halve?«

»Nej, — — han er min virkelige Kæreste!«

»Hvadfor en han?«

»Med Kiksene. — Han er Jungmand og har Krøller og kun ét Øre og rødt Tørklæde om Halsen!«

»Min lille Pige kan snakke!«

»Far, det er nu sandt. Jeg vil fortælle dig det Hele. Men du maa ikke le og ikke blive bedrøvet og slet ikke blive vred, vil du vel? Det er en dyb Hemmelighed?

»Jeg er ogsaa uhyre spændt!«

»Put Øret ned til mig, saa hvisker jeg. Det var ifjor, naar jeg roede. Saa sad han og spillede Harmonika — — oppe i Skibet. Og en Aften spillede han ikke, men stod og gumlede Beskøjter, og jeg var kaad, ved du. »Giv mig en med,« raabte jeg, og han hev jo en ned til mig, og saa blev vi gode Venner. Jeg saa hans Sovekammer, jeg forsikrer dig for, Far, det var ikke større end en Seng — —

og der laa to ovenpaa hinanden paa Hylder, ved Gud paa Hylder. Uh! Han er skam ikke køn! Men iaar kom han igen og havde brækket Benet ovre i England og var saa bedrøvet. Du er da ikke vred, Far?»

»Nej, nej — hvad saa videre?»

»Ja — — saa lovede jeg at gifte mig med ham, naar jeg blev tyve Aar, og han var Styrmand. Jeg bryder mig ikke en Smule mere om ham end om Manden uden Næse nede ved Havnen — — men han havde ikke en eneste en, der brød sig om ham. Og alt det han har set i fremmede Lande! Du skulde blot høre! Men Pierre Lotis lille Matros var skam anderledes fin. Han har kysset mig syv Gange, men ikke paa Munden, naturligvis, og han har givet mig sit Ord paa, at ogsaa naar vi blev gift, vil han lade være at kysse mig paa Munden. Det er kun dig og Hønen, der maa det. Hvad siger du saa?»

Faderen kyssede hende.

»Far har slet ikke noget at skulle have sagt, naar hans lille Pige tager sig Kærester paa egen Haand.«

»Jamen . . . var det . . . var det sjofelt af mig at narre ham, naar jeg nu vidste, at . . . at . . . det, du ved nok?«

»Aahnej Andrea, det var slet ikke . . . sjofelt!«

»Jeg har ikke fortalt dig det før, for sæt, I troede, jeg blev rask, og du skældte ham ud! Du kan tro, han vilde blive glad, hvis han fik mine kinesiske Silketørklæder, for han synes, de er noget af det dejligste. Du behøver ikke at sige det til Hønen, for hun fortæller det til de andre Madammer, og det kan vi ikke bruge, vel?«

»Nej, det bliver mellem os to!«

»Far, hvis du tuder, saa hviner jeg. Du skal le. Kys mig, lille Far, min dejlige, dejlige Far. Min allerdejlige Far.

Læg din Haand her paa Panden, saa tier vi stille i to Minutter. Saa, se nu paa Uret, sss!«

Han tog Uret frem, og Andrea fulgte Viseren.

»Puh, nu kan jeg ikke mere. Far, hvis jeg nu først blev rigtig blind, gjorde det alligevel ikke saameget. For du kan jo fortælle mig det Hele — ikke? Kan vi to ikke ogsaa enes om ét Par Øjne, vi to?«

Faderen kunde ikke finde Ord.

Pludselig bed hun Læberne sammen og blev gusten i Ansigtet.

»Hvad var det? Hvad var det? Jeg blev saa bange. Jeg er saa bange. Det er herinde, lille Far . . . føl . . . hjælp mig!«

Han lagde sin Haand under hendes Bryst og fornåm Hjertets voldsomme Uro.

»Og hvad skal I gøre, naar I bliver alene, hvad skal I gøre . . . I to?«

»Andrea!«

Han taalte ikke at høre de Ord.

»Hvis jeg tier stille, springer jeg itu. . . . Vidste jeg bare en Ting, at I havde det godt sammen, saadan med Kærlighed og smaa Gaver og Femté hver Dag. Hønen er saa god, saa god, men lykkelig, det er hun skam ikke. Det er, ligesom hun hele Tiden beder om Forladelse inde i Øjnene. Ligesom hun havde gjort noget galt. Bare I kyssede hinanden hver Morgen, og . . . ja, I skulde sove herinde beggeto og tænke paa mig. Du kan tro, saa tog hun aldrig Morfindraaber for at sove. Hun kunde knibe sig ned i min Seng, og du fik hendes. For det er saa fattigt. I kunde ligge med hinanden i Haanden . . . naar jeg bare vidste det, var jeg næsten ikke en eneste Smule bange for . . .«

»Andrea — — vi vil gøre alt, hvad du beder om!«

»Vil I? Vil du? Herinde . . . du og Hønen? Tør du sige Amager paa det? Far, Far, hvor jeg elsker dig! Jeg kan mærke det helt ud i Ribbenene, og dér sidder Hjertet da ikke! Bare jeg nu kunde blive hos Jer — vi tre mutters ene! Maa jeg — maa jeg fortælle det til hende? Naada, som hun bliver glad! Det er da vel ikke Lyv? Du narrer mig ikke, det kan du ikke nænne, vel? Nej, naturligvis. Tak for det, Far. Aah, nu er jeg saa let som en Fjer!«

»Sig mig, Andrea, er der ikke noget du gerne vil have?«

»Vil have, vil have? Jo, Gud velsigne dig, det er der da rigtignok. Først et Par voldsom stærke Briller, voldsom, voldsom stærke, saa jeg selv kan læse mine Breve, og saa en rød Skøjtelue med en bitte Guldbjælde i Toppen, det er vist noget, jeg har fra et Eventyr — — men her i Byen kan man nok ikke faa dem, vel? Næmen saa en tyk, almægtig tyk, raa,

rød Gulerod til at gnaske af — du ved ikke, hvor jeg elsker saadan en Gulerod! Saa er der ikke mere, undtagen . . . jo . . . løft mig lidt, bær mig lidt! Aah, Far, bær mig lidt, jeg er saa træt af at ligge. Vi smækker Døren, aah hvad?»

»Jeg tør ikke — du kan ikke taale det!«

»Løft mig, løft mig lidt . . . det bliver maaske sidste Gang. Naar jeg nu beder dig!«

Saa løftede Faderen hende varsomt og bar hende i sine Arme op og ned ad Gulvet, op og ned. Hun klyngede sig ind til ham og kiggede til alle Sider.

»Det er dejligt . . . vi flyver, vi to. Det linder skam, naar du saadan gaar med mig. Det er, ligesom jeg fik Fjer paa Kroppen. Vi to, Fattermand, vi kan bedst! Du . . . der er saameget, jeg vil have paa min egen lille Façon, men det skal vi ikke snakke om nu. I Skuffen

under Stjernekortet, dér ligger det. Du passer nok paa, ikke?»

Han nikkede og kyssede hende paa Øjnene. Hun blev tung i hans Arme og faldt i Døs. Han kunde ikke slippe hende, først da hun skælvede af Kulde, lagde han hende ned, men da var hun vaagen med det samme.

»Far — hvis Josse sender Krans, maa den ikke komme paa min Grav!«

»Er du vred paa Josse?«

Hun nikkede, og hendes Øjne blev store.

»Far — hun har gjort mig Fortræd. Husk det nu, selv om det var den kønne-
ste af dem allesammen!«

Faderen lovede at huske alt, hvad hun sagde, og aldrig glemme det.

»Du, Far — var det rent umuligt? Ja eller nej! Saa bagefter fortæller jeg, hvad det er!«

»Hvad skal jeg helst svare?«

»Ih — nej naturligvis!«

»Godt — nej, det er ikke umuligt!«

»Naa — dér fangede vi en rar gammel Rotte! Det var det bedste, som kunde ske — — en lille, bitte, tyk Tøs, ligesaa forslugen som en Hundehvalp, og hun skal hedde Andrea. Andrea skal hun hedde!«

»Hvad mener du nu, Pige?«

»Har jeg dit Ord, eller har jeg det ikke? Det var ikke umuligt, sagde du selv. Næ', hvor jeg har ønsket det! Hun blev nok en vældig Kæmpe, som baade maatte danse og gifte sig og det hele. For jeg ved meget godt det andet, jeg ved meget mere, end I tror!«

Faderen gemte sit Hoved i Hænderne. Andrea drog et lille Suk, men lo straks efter, for at ingen skulde høre det.

»Hvor bliver Nikolajsen og Æggesnapsen af? Jeg er søvnig. Det dunker inde i Hovedet!«

Og lidt efter:

»Har du ikke en kold Haand, Far, en iskold Haand? Saadan det svulmer, saadan det brænder . . . en iskold Haand . . . Far, det er det eneste, jeg bryder mig om. Herregud, det kunde du da gerne give mig!«

Krampen var over hende. Moderen kom løbende. Hun næsten jog Manden fra Barnets Seng. Han gik imod Døren. Dette var ikke til at taale.

Men han vilde ikke lade sig tvinge af Smerten til at gaa fra Barnet, nu det stundede nedad.

Men han maatte gaa.

Gamle Nikolajsen var begyndt at spille nede i Gaarden — en lystig Vals, og Moderen glemte at faa ham til at standse.

Hun knælede hos sit Barn og tænkte kun det: Var dette dog den miskundelige Død!

Thi hun havde maalt Barnets Lidel-

ser, set Angsten i hendes Blik, hørt hendes klagende Stønnen i Nætter og Dage.

Men det var ikke Døden.

Mørket faldt paa, og det blev Nat.

I den fjerneste Stue gik Faderen op og ned. Han lod Fingrene stryge langs de høje Reolers Bogrækker, men den Bog var der ikke, som kunde suge hans Tanker til sig.

Og han vidste, at de Sjælelidelser, han nu fornam, var for intet at regne mod Tomheden, som snart vilde være om ham, hvor han gik, og hvor han stod.

Thi Andrea var i hele Verden det eneste Menneske, som havde Del i hans Hjerte. Han kom til at tænke paa det Løfte, han havde givet angaaende hendes Moder.

Dertil var det kommet, at Jutta i hans Tanker kun hed: Andreas Moder.

Han tændte en Cigar og undredes over, at den ikke vilde holde Ild. Han undredes over, at hans eneste Barn snart skulde forlade ham, og at han ikke sad hos hende.

Han var alene.

Barnets Moder var der. Hun holdt paa sin Ret — — som om der ved Andreas Seng ikke var Plads til to. Naar den ene kom, gik den anden.

Han vred Nøglen for i begge Dør-laase, satte sig ved Skrivebordet og gemte Ansigtet i sine Hænder.

Andrea kunde ikke tale, det kunde hun aldrig efter de svære Anfald. Det var, som Tungen groede fast og blev tung inde i Munden. Hun kunde ikke tale, men naar hun rørte Læberne, fug-

tede Moderen dem med en Svamp, dyppet i Vin. Hun laa med klare, udtrykstomme Øjne. Men der var Angst over hende. Moderen saa det af den hjælpeløse Fortvivlelse, hvormed hun skrev og skrev paa Lagnet — skrev med de tynde Fingre.

Moderen tændte flere Lys og stillede dem tæt om Sengen. Andreas Pupiller trak sig sammen.

Saa vidste Moderen, at hun ikke denne Gang var blind efter Anfaldet. Moderen holdt en Rose hen til hende, og hun tog forbavset mod dens Duft, men saa aabenbart ikke Blomsten.

Moderen gav sig til at synge smaa Viser med mange Vers — hendes Stemme var brusten af Sorg.

Nu blev Hænderne rolige, de laa fladt paa Lagnet, som hørte de sammen og var døde sammen.

Moderen fik ikke sine Øjne fra de Hænder, nu de var i Hvile.

»Gaa . . . i Seng . . . Høne!«

Sagtere Lyd var ikke til at høre, den var mere dæmpet end Lampens Sang og Aandedragets Suk, men med Hjertet følte Moderen hvert Ord. Lydigt klædte hun sig til Natten og krøb ind i Sengen, der stod tæt ved Barnets.

Hendes Øjne trængte til at græde.

Længe var der sørgmodigt stille.

»Sover du ikke? Er du bange for det, du ved nok, i Nat?«

Hun ventede ikke efter Moderens Svar.

»Jeg har kaldt over hundrede Gange, og kaldt og kaldt. I hørte det ikke. Jeg kunde ikke se, men jeg frøs paa Øjnene, og de var aabne, og jeg kunde ikke sige noget. Det sad inde i Brystet, og det krøb saa ækelt paa Tungen. Du ved ikke, hvor det var slemt. Men saa huskede jeg jo paa, at jeg var her endnu . . . hos Jer. Er det nu ikke sært, at I slet ikke kan høre, hvor det skriger

indeni mig? . . . Herregud, Høne, brænder du nu Julelys? Sikken Idé — har du ingen Penge? Et rigtigt Lys kunde du nok ofre, synes jeg. Her er saa væmmelig mørkt!«

Moderen lod hende tro, det var Julelys, men bad hende ligge ganske stille og begyndte at nynne for at bringe hende i Døs.

»Jamen, jamen — jeg maa jo tale, naar jeg endelig kan . . . for at blive tom. Mor . . . bagefter, hvad saa, naar jeg ikke er tom? Naar ens egen Mor ikke engang kan høre noget!«

Nu var der Graad i Stemmen, og Moderen skyndte sig med at trøste. Det sagde hun, og det mente hun, at en Mor er ét med sit Barn, og intet kan skille de to.

»Ja, saadan noget siger man, men det passer bare ikke. Har du nogensinde hørt om en Far eller Mor, der døde, fordi deres Barn døde? Nej, de spiser hver

eneste Dag og sover og snakker. Det med at være ét, det er noget Vrøvl. Du aner jo ikke, hvad jeg for Eksempel ligger og spekulerer paa — men det var saamænd heller ikke rart, om du gjorde det Nej . . . men sig mig engang, saadan for Løjers Skyld, hvorlænge I vil være hos mig hver Dag — en Time, to Timer? For jeg ved saa bestemt, at Tankerne dør ikke, og jeg vil længes saa frygteligt efter Jer — — — meget, meget mere, end I efter mig. For I har Gaderne og Bøgerne og alt det, og Maden. Naa . . . hvorlænge? Maaske i Førstningen tre Timer?»

Moderen vilde ikke gaa fra sit Barn hverken Dag eller Nat.

»Høne, du tager nu altid Munden saa fuld, man skal ikke love mere, end man kan holde. Og spise maa du jo, og sove . . . jeg er kun bange for at komme til at sulte, det er saa forfærdeligt at tænke sig: at sulte Men jeg ved

noget om dig, Høne, og det er godt . . .
hvis det nu er sikkert.«

Hun var træt og begyndte at hviske.

»Far har selv sagt det — det var ham, som fandt paa det . . . han vil være her om Natten, hos dig, hver evige, eneste Nat. Saa kan du da nok falde i Søvn, ikke? Og tror du vel, han lyver?«

For et Øjeblik glemte Moderen alt andet for sig selv og frittede Ord for Ord, hvad der var blevet talt. Men Andrea mærkede Mistroen og gentog det atter og atter, pyntede det op, farvede Ordene, lagde sit eget Hjertes Mening deri — Moderen skulde tro, skulde glædes.

»Og saa faar du nok andet at gøre end sidde hos mig, men det vil jeg ikke sige noget om, det kan Far selv. Naa, jeg stak jo ogsaa tit fra dig, selvom du var ene!«

Hun sukkede.

»Lille Mor, gid der var en Butik,

hvor man solgte kolde Hænder. Tak . . .
nej, din er ogsaa varm!»

Taarnuret slog to. Andrea tav, og Moderen tav med hende, men ved næste Halvtimeslag stønnede hun.

»Mor . . . det var kun en halv Time. Aah, hvor den var lang! Kunde man dog pille den Tanke ud af Panden, ligesom man rykker en Tand ud — — kunde man! Tænk, du er min Mor, og du kan ikke engang tage en eneste af de forfærdelige Tanker! Du skulde vide, hvor de lister omkring inde i mig. Hvis vi var rige, saa kunde I lave et Marmorhus, der vilde jeg gerne være. Men Mor . . . Mor . . . jeg skal ligge dernede i mange, mange, mange Timer, og I gaar ovenpaa og glemmer mig! Hvor kan I dog nænne det! . . . Sludder, Høne, jeg er skam ikke saa bange, men kedeligt, du, det bliver det . . . kedeligt. Kan du huske, hvad vi fik, da jeg blev ti Aar, paa Dagen: Brød-
suppe med Flødeskum, Pandekager med

Æblekompot og ved Gud — Æblegrød med Fløde! For det var mine Livretter. Tror du ikke, jeg husker saa godt, fordi jeg altid spiste Sennop med en Teske, hvad?»

Der var stille, men Andrea begyndte.

»Hvorfor kommer Far ikke? I er da vel ikke Uvenner? Mor, er I Uvenner?«

Moderen fortalte, han var gaaet i Seng.

»Det ved du nu godt er ikke sandt. Han gaar ovre i sin Stue og venter paa noget, og venter . . . og det er han bange for. Mor, er han ikke en lille bitte Smule fejd, bare ganske lidt?«

Moderen sagde nej til det, og Barnet klynkede:

»Mor . . . du er saa langt borte! Naar jeg nu gør mig ganske lille og tynd, maa jeg saa ikke komme over til dig, hvad? Min Seng er saa kold!«

Moderen tog hende over til sig, som

da hun var et lille Barn, der diede af hendes Bryst.

De græd saa lydløst, at den ene ikke vidste det om den anden.

»Hold rigtig fast paa mig, det gør ikke noget, du klemmer . . . Om lidt bliver det galt, det kommer dybt, dybt inde fra . . . Før drømte jeg, én skruede en Proptrækker ned i mit Hovede og vilde rykke det af, — nu er det, ligesom den sidder der . . . Høne, lille Høne, jeg vilde jo aldrig have giftet mig, men altid være blevet hos Jer og tjent Penge til, naar I blev gamle . . . Selvom I var saa gnavne og døve som Jomfru Gunnesen . . . Du skal have alle Sagerne i min Rodeskuffe, saa bliver der noget at pynte dig med, hvad? Men du maa ogsaa pynte dig hver evige Dag . . . Naar vi ikke har mig, kan du jo faa mange flere Klæder . . . men sig til Andresen, hun skal endelig passe paa, du ikke drypper i højre Side!«

Hun lo med den lille forlegne Latter,
der mindede om Moderens.

»Og du maa aldrig spise Gaasefedt . . .
for Ansigtet!«

Hun puttede sig ind til Moderen, og
hendes Hænder var kolde.

»Saasnart . . . saasnart, det, du ved
nok . . . skal Josse have min Brillantring.
Samme Dag . . . men ikke før. Det be-
høves ikke før!«

»Holder du da saadan af Josse?«

»Ja — — — saadan holder jeg af
Josse!«

Ud paa Morgenens døde Andrea. Forældrene sad hos hende, oprevne indtil Rædsel over hendes Dødskamp.

Hvad var det, de skulde brænde, for Guds Skyld brænde? Hvad var det for et Væddemaal, som Josse havde vundet? Hvad var det for en Anger, der skreg fra Barnets Læber?

Og saa bønligt blev hun ved at bede: »Far, lille Far, lær mig de danske Bogstaver, lær mig dem snart, lær mig dem nu!«

Men de sidste Ord var fulgt af et Smil: »Høne, din Kjole drypper, hvad vil Far sige til det?«

Og nu var det forbi, helt forbi.

Det lille Ur blev ved at rende, at rende, at haste — nu, der intet mere var at haste efter.

Faderen saa paa sine Hænder, for lidt siden havde de baaret Andrea for at fri hende fra den Dødens Angst, hun stred mellem de hvide Puder, som hun tog for en Kiste. Men hun kendte ham jo ikke.

Han saa paa de Hænder.

Igen var det Nat. De var tre i Kamret, men den ene aandede ikke.

Faderen sad ved Andreas Seng og slap ikke hendes Haand af sin, men hvergang hans Bevidsthed røbede, at Haanden var kold og uden Liv, jog det i ham, og han saa sky til Siden.

Derhenne ved Lampen sad Moderen og syede, Sting i Sting, Sting i Sting, den lange, hvide Silkedragt til Andrea. Hun

havde saadan ønsket det. »Men Hønen skal sy den bagefter — pyt med, om den er rimpet, og du kan saamænd ogsaa lade være at sy Knaphullerne, det er der ingen, der ser, vel Høne?«

Det var et af de Løfter, som maa holdes.

Moderen stak i sin Finger, Moderen stak i Tøjet, Moderens Taarer var med i de mange Sting. Men han derhenne hos Barnet, han sagde ikke et Ord, han hjalp hende ikke med et Tegn. Kun naar det jog i ham, kom ogsaa hun til at skælve, kom ogsaa hun til at mindes, der var en endnu i Stuen — Døden var der.

Lang blev den Nat, saa lang, at Moderens Taarer tørrede ind. Saa var den hvide Silke dragt syet, og han og hun skød varligt den lyseblaa Natkjole fra Barnets Skuldre og klædte hende til Kisten. Endnu talte de ikke sammen. Faderen løftede hende for sidste Gang i

sine Arme, medens Moderen redte Lejet, som det skulde være. Der faldt et lille Papir paa Gulvet. Det tog han siden til sig. Han kendte det igen. Han havde set Andrea krølle det sammen, glatte det ud og krølle det igen. Han gemte det lille Papir.

»Bliver du her, Jutta?« Nu talte han for første Gang.

»Skal jeg gaa . . . fra mit Barn?« spurgte hun. Da vendte han sig og gik ud.

Moderen var faldet dybt i sin Afgrund af Sorg, og hun skreg for alle Vinde om Hjælp. Hun var nær ved at miste sin Forstand.

Hun følte, som kun en Moder kan føle det, den almægtige Legemssmerte, over at Barnet, der engang med Vold blev

taget af hendes Liv, nu atter med tifold større Vold blev revet fra hende.

Alle saa, at Sorgen var større, end hun kunde magte, og de søgte efter Evne at dele den med hende, thi de havde jo ogsaa elsket Andrea.

De havde ogsaa elsket Andrea, alle de, som kendte hende. Og hvad hun med store, ujævne Blyantsbogstaver havde skrevet bagpaa Recepterne, blev overholdt til det yderste, som var det lovgyldigt Testamente.

Fra hun kom i Kapellet, gik Faderen Vagt hos hende hver Nat. Han havde fornemmet af hendes Dødskamp, at det laa hende paa Sinde.

Nej, han gik ikke Vagt paa den tomme Kirkegaard, han stod og vaagede lænet mod Kapellets Mur.

Derinde laa hun, hans lille Sjæl, »Barnet med det varme, varme Hjerte«, som Steffen havde kaldt hende.

Som han stod der, undrede det ham,
at det var Broderens Ord, der randt ham
i Sinde.

Men hele Natten til Ende sang det i
hans Tanker, græd det i hans Øjne:
»Barnet med det varme, varme Hjerte!«

Saadan blev hun begravet, som hun havde ønsket det, helt saadan. Kun gamle Nikolajsen blev strøget, for Klokkeren erklærede, det var Gudsbespottelse, om man fik Harmonikaspil paa en hellig Kirkegaard.

Inde i Kisten mellem Myrtekors og Kranse saa smaa som Halsringe laa lange Ruller med Chocoladepastiller af dem, der var »som Dalere«.

Det bløde, brogede Tæppe fra Smyrna, som plejede at ligge over Andreas Seng — eller, naar hun legede Harem, paa Gulvet — blev nu svøbt om Kisten, for at Jorden ikke skulde trænge gennem Fugerne.

Graven blev valgt i Syd, fordi hun var saa kuldskær og slikken efter Sol.

Veninden Edel spillede Violin, hun græd og gned, og falskt blev Spillet, men ingen ænsede det.

Bagefter maatte Edel spille i det tomme Hjem for alle de Smaabørn, som var gaaet fra deres Leg for at følge Andrea. De fik Honningkager og Saffevand og Æggesnaps, saa fed og hvid, som Kokkepigen havde Haandelag til paa en saadan Dag.

Af Byens Folk var der dem, som kaldte det Skaberi, men de havde ikke læst Andreas Blyantsbogstaver paa de gamle Recepter.

Faderen havde selv fjernet Josses Krans — den var med lutter hvide Blomster, den kønneste af dem alle. Han sad længe og drejede den i sine Hænder.

Hvad var: Fortræd?

Andrea vilde have et Moreltræ paa Graven og mange Kæmpejordbær, saa-

mange som der kunde være. Men desuden ønskede hun, at enhver af hendes Venner skulde plante en lille levende Blomst ude hos hende. Ukrudtet maatte ikke luges bort, og der skulde staa pæne, hvide, magelige Bænke, saa man sad godt og længe hos hende.

Graven maatte ikke højnes i Tue, men skulde være flad som Eng.

Der blev rejst en lille hvid Sten, derpaa kom til at staa:

Barnet med det varme, varme Hjerte.

Tre Maaneder senere tog Moderen sig for at se Andreas Gemmer efter.

I den første Tid havde hun ikke taalt Tanken om at skilles ved noget, der havde tilhørt Andrea.

Ringene var ikke sendt til Josse.

Intet maatte røres i Barnets Stue. Hun skreg op i vild Vrede, da Sengetøjet

efter Rektorens Ordre blev fjernet og den tomme Seng bredt over med et Tæppe.

Intet vilde hun give Afkald paa, ikke de visne Blomster, ikke de tømte Medicin-flasker, intet.

Moderen stod derinde — — hun vilde give Sorgen ny Næring.

Men da hun havde tømt Klæderne af Skabet, var det, som saa hun Andreas halvblinde, bebrejdende Øjne.

Forfærdet slap hun, hvad hun stod med og gik ud af Værelset. Længe efter syntes hun at høre Andrea sige, halvt spøgende, halvt fornærmet:

»Men Høne dog, bliv fra mine Ting!«

Da hun næste Gang overvandt sig til at gaa ind og fortsætte Oprydningen, savnede hun en lavendelblaa Kjole, som fremfor alle andre var Andrea kær.

Hun vidste ikke andet at gøre end at gaa til Barnets Fader. Kjolen maatte jo være stjaalet.

Han saa paa hende med det ringeagtende Skyggesmil, der ligesom en kold Blæst kunde fyge over hans Ansigt.

»Var den saameget værd, den Kjole!«

Hun tav sky og forstod ikke, hvor han vilde hen, men da han blidt gentog Spørgsmaalet, svarede hun, at den nok mindst havde kostet fyrretyve Kroner, skønt den var hjemmesyet.

Han trak Bordskuffen ud og talte fire Sedler op: »Saa gør du mig maaske den Tjeneste ikke mere at tale om det Tyveri!«

I Øjeblikket var hun træt, kun træt. Og hun trængte til de Penge. Siden Andreas Død var det mere svært end nogensinde at bede om Penge.

Hun tog dem og gik.

Men inde i Andreas Stue brød Fortvivlelsen frem.

Hun trak Kommodeskufferne ud og rodede om i alle de naragtige Ting, Barnet havde dynget op.

Og hun fandt en vag Trøst i den Tro, at Andrea i den sidste Tid havde sluttet sig mere til hende end til Faderen.

Moderen kiggede flygtigt saa her, saa der. Altsammen lignede det Andrea, den mangellunede, pilsingrede Andrea.

Hele den øverste, smalle Skuffe var opfyldt af Papirer, Breve, Notebøger og Stilebøger.

Hun greb paa maa og faa. Det var et klart lille Regnskab over Ben, Klude og gammelt Jern, Silkestrømper og Konditorkager, Badebilletter til snavsede Børn, Brændevin til Fattighuslemmer.

Andrea havde kun Ordenssans paa det ene Punkt. I Pengesager var hun over al Maade nøjagtig.

Selv »to Øre namset i Rækken« var opført.

Der laa nogle Stilebøger halvfylde med daarlige Vers, under Stilebøgerne to blaa Hæfter.

»Skal brændes ulæst. Min Far
maa ikke læse dem. Hellerikke
min Mor. I maa ikke. Andrea.

Det var Dagbøger.

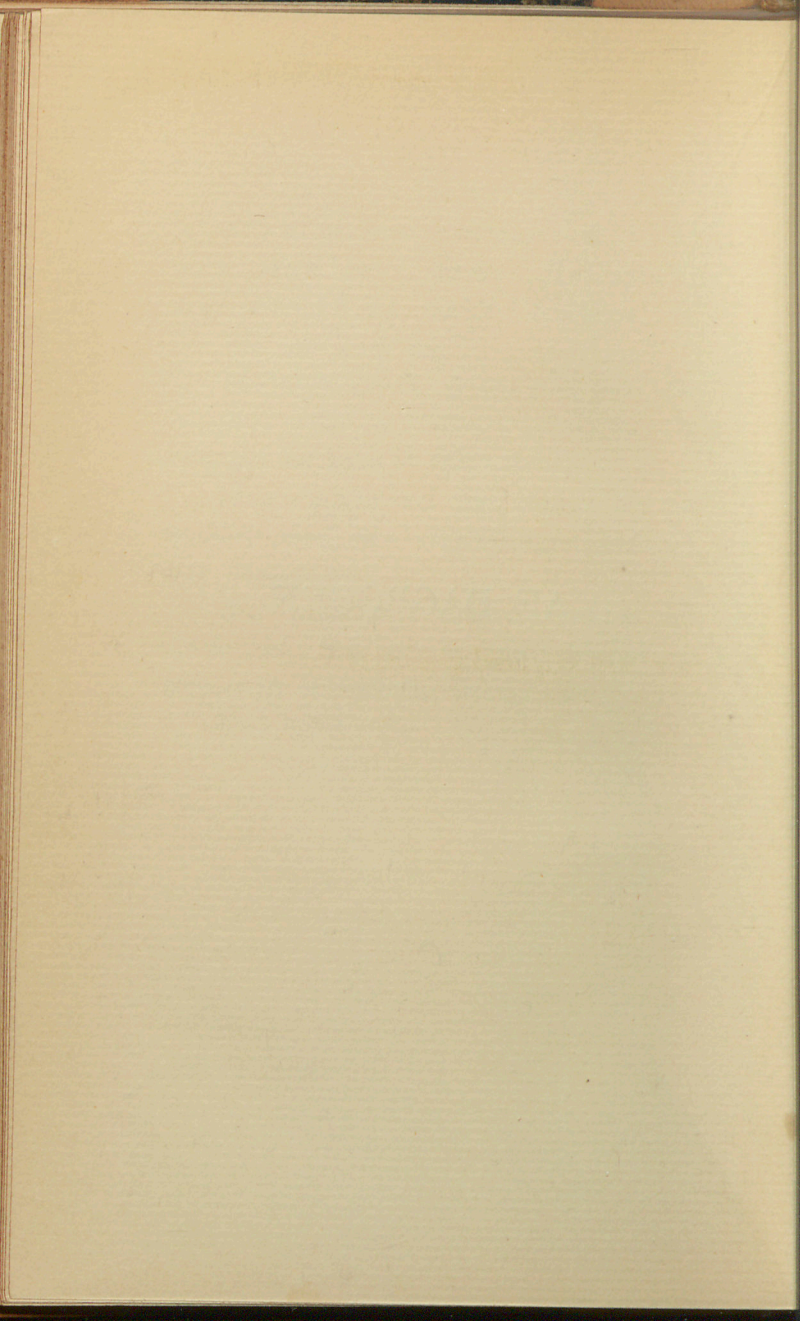
Moderen vidste, at om hun blev der
længere, vilde hun læse hvert Ord. Og
hun gik for ikke at blive fristet.

Men da hun ud paa Natten laa og
tumlede med sine syge Tanker, hentede
hun Dagbøgerne.

Hun bladede i dem og saa, at de
sidste Sider var skrevet med Blyant og
næppe en Maaned før Barnets Død.

Hun læste.

AF DAGBOGEN



Jeg er virkelig saa ked af, at Helene Simon er død. Men jeg kunde ikke gøre for det.

Alle de andre græd saa stærkt hele Vejen gennem Gaderne, medens vi strøede Blomster, og jeg vil altid gemme Kurven til Erindring om, at Helene er død. Men jeg synes, det var saa morsomt, at Folk laa i Vinduerne og gloede efter os, men jeg havde Jomfru Pulges store Hat paa, fordi den skulde være sort, og jeg druknede i den og kunde ikke græde paa nogen optænkelig Maade.

Jeg gjorde mig voldsom Umage, men hele Tiden, ude ved Graven med, kom

jeg til at tænke paa noget sjovt — (det var nok Djævlén, som hviskede det til mig, sagde Edel, for hun er nu saa vigtig af, at hun gaar til Præsten).

Og de raabte en Bunke Sludder paa Hebræisk, det lød, ligesom naar jeg gaar forbi Asylet og de staver. Jeg havde ti Bismarksklumper i Lommen, men jeg turde ikke tage en Knalling, medens vi stod der. Kisten var forfærdelig nydelig med ene bare hvide Blomster, og det var Solskin. Jeg tænkte saadan paa Pandekager. Havde det nu blot været Regn, kunde jeg maaske have grædt en lille Smule. Men jeg huskede paa dengang, da Helene faldt i Bassinet med alle Klæderne paa, og Jomfruen skreg: »hun droner, hun droner,« og vi skrubgrinede.

Jakobe nappede mig i Armen og sagde, jeg skulde skamme mig, fordi jeg ikke græd, men naar jeg nu ikke kunde.

Og Præsten sagde, hun skulde hilse Fader Abraham, Isak og Jakob, og alle Jødeherrerne raabte: okse fra miig, okse fra miig. Og saa var det, jeg kom til at le saa forfærdeligt, for jeg tænkte mig Helene banke paa oppe i Himlen og neje og sige: Jeg skulde hilse saamange Gange hjemmefra.

Men de troede, jeg var bleven syg, og bagefter kom jeg til at græde saa skrækkeligt, men det var af Flovhed og slet ikke over Helene.

Mor synes, det var rørende, at vi strøede Blomster, og græd, men Far sagde, det var Skaberi. De kan heller aldrig synes det samme.

Men de gamle Jødeherrer havde alle-sammen et lille grinagtigt Dryp paa Næsen, og Simons har da fem Piger foruden Helene.

Inat vil jeg læse i Biblen om Jøderne, for de Kristne er saa pjattede.

Men naar jeg skal dø, vil jeg skrabe en hel Mængde Penge sammen og købe Chocolate til at have med i Kisten. Jeg tigger Fars gamle Klæder, for Hørens dur skam ikke til at sælge, naar hun er færdig med dem.

Det er nu løjerligt, at jeg skal dø, jeg er da saa spillevende, men før jeg bliver tyve Aar, dør jeg vel ikke, og saa er der seks Aar og en Maaned til, — — jeg bryder mig saamænd heller ikke om at leve længere, for der er saa meget sørgeligt til.

Helene kom til at ligge oveni sin Bedstemoder, men hun lignede en Heks — uh, jeg vil hellere ligge ved en ganske ung Pige. Skidt med det, de snakker om Helvede og Himlen. Det bryder jeg mig ikke om. For jeg kan jo nok komme i Himlen med Mor, hun er saa from og gaar i Kirke, men Far . . . det er da en Umulighed. Hvad skulde han i Himlen!

Jeg vil med min Far.

Amen!!!

Far er dejlig!!!

Den Bog, der hedder »Gengangere«,
det er en sær en, der er ikke et eneste
Spøgelse i den, saa for den Sags Skyld
behøvede Far da ikke at raade mig fra
at læse den.

Men det var nu Synd, jeg lo.

Jan. 1893.

Saasnart jeg bliver rigtig voksen, rejser jeg til København, som er en slem By at bo i for en ung Dame.

Jeg vil helst være Kunstner eller Digter, men helst Kunstner, og male de dejligste Tapeter, for dem her i Byen er grulig grimme, de ser ud som Bomuldstøj og Bønderskørter.

Først maler jeg en stor grøn Eng, og Vandet render igennem den med Hundestejler og er ganske rent uden Mudder, og der flyver Svaler, som æder Myg, og der er store Skove og høje Bjerge med Sne i Toppen og Borge ovenpaa, ligesom Tæppet i Teatret. Det Tapet skal bruges til en

vældig stor Sal. Maaske køber Brygger Jacobsen det, for han har flere Penge end Kongen. Men hans Statuer staar i et andet Hus. Far siger, de er det bedste ved København, men jeg tænker mig, at Kongens Nytorv er bedre.

De Huse, som har Taarne, skal have et andet Tapet, der er mørkeblaat, ligesom naar man ligger i sin Seng om Natten og ser ud paa Himlen og Mælkevejen og Stjernerne. Det er grangiveligt, som om de kravlede afsted paa en Mængde smaa bitte Ben.

Halte Malene kalder dem »Vorherres hvide Lus«, det er væmmeligt, men det er ligegodt sjovt, for de er saa levende.

Stjerner og Mariehøns og Sommerfugle, det er mit det bedste i Verden. Men de Mennesker maatte ikke le højt eller raabe eller smække med Hælene, for saa passede Tapetet ikke til dem.

Tyra Danebods Sørgehal var mørkeblaa — — Mors Kjoler er altid mørke-

blaa, det ligner Sorg og Nat og Bedrøvelse, det mørkeblaa. Men Mor kan ikke lade være at faa Pletter.

Mit Kontor skal ligge midt i Østergade, og naar Folk kommer for at bestille Tapeter hos mig, for de hører jo, at mine er de allersmukkeste, saa ser jeg dem bare ind i Øjnene, lige til jeg kan dem udenad, og saa ved jeg paa en Prik, hvadfor Tapet der passer til dem.

Hvert Menneske har sin Farve, og det kan jeg se udenpaa dem. Edel skal have lyslilla og Josse det allermest røde, som er rødere end Syltetøj — og Hønen skulde egentlig have noget blakket, saadan noget som Avrikler.

Det er meget vigtigt, at man ved det, for saa kommer Stuerne til at passe til Folk.

De fattige Folk maa faa det for slettingenting, men de Rige skal betale Tusind Kroner for et Tapet. Saa giver jeg Hønen Penge til at rejse til Paris for, og naar

hun kommer hjem, er hun den smukkeste Dame i hele Byen, saadan at Far gerne vil følges med hende og have hende under Armen.

Fars Stue skal være graa, men saadan, at det skinner, men ogsaa saadan som Fløjl.

Han skulde have hvælvet Loft.

Febr. 1893.

Nej, nu har jeg aldrig hørt Mage!

Lynges Kokkepige har en Far, som er Løjtnant, og en som er Skraldemand, og en som er Politibetjent, og en som er Bager!

Det staar i Kirkebogen.

Hun har sagt til Edel, at hun vilde bande paa, det var den skæreste Sandhed.

Nej, hvor det maa være sært — jeg troede kun, man kunde have en.

Edel siger, at hun har det røde Haar efter Skraldemanden og flad Næse efter Officeren. Ham er hun stolt af, og saa er han død.

Sæt jeg ogsaa havde en forskellig Far rundt om i Byen! Men det er ganske

umuligt. Naar jeg holder Far om Panden, kan jeg føle, at vi hører sammen ligesaa tæt som to Øjne. Han kan lide akkurat det samme som jeg, og spiser hellerikke Ærter eller Kødsuppe.

Og saadan kunde jeg da ikke røre ved en anden Mand — kun maaske Onkel Steffen, men han er ogsaa Fars Bror.

Naar han taler, gør det saa godt inde i Hovedet. Gid han altid kom, naar jeg var syg, men det kan han jo ikke vide i Forvejen.

Mon man ogsaa sommetider har mer end en Mor? Det kunde jeg da bedre tænke mig alligevel, for der er mange smaa Ting ved Mor, som ikke ligner mig. Hun trækker altid Vejret saa dybt, før hun gaar indad en Dør, som om hun var bange for nogen derinde.

Jeg vil se efter i det store Leksikon. I Bøgerne synes jeg kun, man har to Forældre.

Maj 1893.

Jeg vilde hellere have Hovedpine og Næseblod hver Dag. Jeg er saa uendelig bange. Det kommer nok af, at jeg er saa syg indeni.

Inat sad jeg op i Sengen og turde slet ikke sove, og Hjertet hoppede, ligesom naar jeg begynder at blive daarlig. Det er vist en af de store Aarer, der er sprunget. Og Mor er slet ikke pæn imod mig, hun gaar og mugger og er ligeglad.

Hun siger, det er ligesaa naturligt som Næseblod. Jo Tak! Det var maaske ogsaa naturligt, om der pludselig sprang Hul midt i det ene Bryst, og Blodet rendte ud.

Mine Hænder er blevet saa hvide, og det gør ondt i Øjnene og i Hjertet. Far har givet mig en Kniplingsvifte, men hvad skal jeg med den, naar jeg skal dø.

Jeg vilde næsten hellere have Krampe, for det ved jeg da, hvad er. Det er løjerligt, jeg kan ikke lade være at tænke paa at faa Børn.

Jeg vilde gerne løbe væk fra mig selv, det er saa trist, det hele.

Hvis det endda var Pulsaaren paa Haandleddet, saa kunde man se det — —

Jeg skulde saamænd støve af i Mors Stue og gaa i Kirke med hende paa Søndag, hvis det bare vilde holde op. Ikke engang Far bryder sig om det, han siger blot, jeg skal være rigtig stille.

Men saadan er det, naar man tit er syg, saa er der ingen, der regner det for noget.

Maj 1893.

Nu ved jeg skam Besked med noget gyselig mærkeligt noget. Men jeg er slet ikke saadan bange mere, for det er ikke noget at være bange for.

Vi har en Æggestok, det har Herterne ikke, det er netop den indvendige Forskel paa Dreng og Pige. Rundtomkring paa den hænger de smaa Æg ligesom Hovederne paa Rosenkaal. I de smaa Æg kommer der Menneskekyllinger mindre end et Peberkorn, og naar de bliver større, falder de ud af Ægget, som ikke har hvid Skal om, men de bliver alligevel ved at vokse, lige til de er nyfødte Børn.

Det gør forfærdelig ondt.

Det kan jeg godt forstaa.

Men hvad skal en Far til? Hvorfor er det saa flovt, naar man ingen Far har?

Man bliver skabt ene og alene af sin Mor, og Hønen siger, at man kun kan have en Far og en Mor.

Saa det med Lynges Pige var nok Løgn.

Barnet kommer af, at man elsker hinanden, men saa maa man jo passe frygteligt paa, at man ikke elsker mer end en.

Og nu ved jeg da, at Far og Mor elsker hinanden.

Men hvad saa med Josse, hun er hemmelig forlovet med to paa engang, en Kapellan og en Møller. En Møller i hvidt Tøj og Mel i Haaret — uha!

Bare det gaar godt.

Edel sagde noget om hende, men jeg taaler ikke, at man bagtaler Josse. For hun er den dejligste og den klogeste og

den morsomste, næst efter Far og Onkel Steffen.

Han kan ikke lide hende, men han har aldrig set hende — det er Sagen.

Det er naturligvis galt, paa en Maade, men Josse kan da ikke gøre for, at hun er saa dejlig. Og hun er min Veninde, selv om der kan gaa et helt Aar, hvor vi ikke sees.

Gud ved, om nogen har fortalt hende om Æggestokken! Og hver eneste Maaned kommer det igen.

Det er mest interessant at være Pige, men jeg vilde hellere være Dreng, for saa kunde jeg elske mange paa engang uden at faa Børn.

Juni 1893.

Idag læste jeg »et Besøg« af Brandes, ikke af Georg, for det er hans store Broder, men af Edvard.

Far vilde ikke have, jeg maatte læse den, for den var ikke for Børn. Men jeg forstod det altsammen og holder med Florizel. Jeg ved godt, at de kyssede hinanden paa det Hotel og sov i samme Stue, men han var jo saa smuk og mærkelig, og jeg tror nok, maaske, at jeg havde baaret mig ad som Florizel.

For tænk at sove ganske alene i et stort, fremmed Hotel — —

Jeg er vis paa, han talte ligesom Onkel Steffen, saadan at det bliver liggende saa dejligt inde i Øret.

Nu skal ingen kalde mig Barn, og i gamle Dage blev man tidt gift, inden man var femten Aar. Edel er ikke en Døjt mere voksen, skønt hun er et Aar og fem Maaneder ældre. Og hun er dum til at læse, men spille kan hun.

Jeg synes nu alligevel, det var bedre at leve, da jeg var ganske ung, saa vip-sede Tankerne væk af sig selv.

Gid jeg var død og borte. Saa sad de nok ude ved min Grav med hinanden i Haanden og blev gode Venner igen — det maa de da have været, for ellers kunde de jo ikke have født mig. For det kommer af Kærlighed ene og alene.

Gud, hvor jeg var en dum Unge ifjor, da jeg troede, man fik Børn af at tænke paa hinanden. Men Florizel fik da et Barn, og det glemmer Brandes helt at tale om, og det er jo netop det allermest flove.

Det er ikke til at holde ud. Det er,

ligesom de handler om mig, de vil købe mig beggeto.

Edels Far og Mor sover da naturligvis i et Værelse og Aastas Forældre med og Jakobes ogsaa, og min Mor snorker nu ikke, absolut ikke. Jeg har lyttet tre Gange, hun sover saa stille som en Mus. Og naar hun ikke snorker og hellerikke gaar i Søvn eller skriger om Natten, behøvede Far da ikke at sove i sin egen Stue.

Det er uhyre flovt for mig og Mor, og det er saa fattigt, for naar man nu har en Mand og er gift med ham.

Edel siger, at saadan bærer man sig ad, hvis man ikke vil have mange Børn, og det kan gerne være, men vi har jo kun mig, og to—tre Stykker til kunde skam ikke skade. Ritmesteren skulde have flyttet op paa Loftet for længe siden, saa havde han da nok sparet fem af Børnene, og saa behøvede de ikke at faa Fedtebrød.

Bare Mor kunde sørge for, at den Skilning var lige, og Kraven ikke krøb op, og Glassene var fint pudsede, for saadan noget bliver Edels Far ogsaa gal over. For mig maatte min Kone godt have skæv Skilning, og jeg kunde da tørre Glasset af i min Serviet. Forleden Dag skilte jeg Haaret lynende skævt med Vilje, men Far lo blot og skændte ikke.

Mor er en rigtig Høne-Pøne, men derfor kunde Far gerne være lidt forelsket i hende og kysse hende paa Haanden. Det er det yndigste, som er til. Og hun er vistnok meget forelsket i ham.

Men jeg kan ikke udstaa, at hun altid fritter om, hvad vi to snakker om paa Turen, for det er virkelig ikke saadan til at fortælle, især ikke, naar vi ikke siger et Kvidder, men bare render badovs ud ad Landevejen.

Far er fornem og stolt og den Slags, men Mor ser ud, ligesom Halte Malene, naar hun beder om gammelt Tøj. Og jeg

vil aldrig have fortrolige Veninder, naar jeg bliver gift, for det kan min Mand ikke lide, og det er lidt simpelt.

Den Edvard Brandes, han ligner vist min Far, paa nær at han naturligvis har en forfærdelig stor krum Næse, ligesom de gamle Jødeherrer her i Byen, men hvis Far vilde, kunde han mageligt skrive saadanne Bøger om mærkelige Mennesker, for dem bliver man klog af at læse.

Og Far har nok oplevet en rasende Mængde, da han var ung, men det vil en Far aldrig fortælle om, ikke engang til sin eneste lille Pige, som er mig.

Sept. 1893.

Knud er nok kun en Dreng, men han er saa voldsom. Han sagde i ramteste Alvor, at han vilde dræbe mig, hvis jeg ikke giftede mig med ham om otte Aar, naar han bliver Præst. Jeg blev helt løjerlig indeni, som om de hev en gloende Strikkepind op og ned i min Ryg. Pyh!

Han sagde, jeg blev en Vulkan, naar jeg blev tyve Aar! Hvad kan han nu vide om det?

Men desuden bryder jeg mig ikke om ildspruttende Bjerge, der flyver med sort og oser ligesom en Lampe. Nej, en

Marmorkvinde eller en Alabasterkvinde, der fik Liv og blev levende, det skulde han snarere ligne mig ved.

Jeg vil ikke giftes med en Præst, for han skal være saa alvorlig. Jeg vil slet ikke giftes, det behøves ikke. Farbror Steffen er heller ikke gift.

Hvor kan det nu være? Ellers kan jeg kun høre, hvad Folk siger, det drypper afsted ligesom fra Tuden paa en Vandrende, akkurat ens, altid akkurat ens. Men hvad han siger, det kan jeg se. Ligesom jeg saa gennem kulørt Glas. Det ligner en Mængde smalle Regnbuer . . . man skulde tro, han havde en Farvelade i Munden. Det er noget godt Sludder, men det er sandt alligevel. Og saa tager han saa blødt paa Ordene, ligesom de var af Fløjl.

Hvis Kristus talte saadan til sine Disciple, kan jeg godt forstaa, de huskede det og kunde skrive det op. Jeg kunde

ogsaa skrive alt, hvad han har sagt til mig. Det er nu ikke saa meget, for han taler jo mest med Far, og er her saa kort ad Gangen.

Sept. 1893.

Vi kom græsselig galt afsted idag. For vi var gaaet paa Pavillonen, og jeg bestilte Chocolate med Flødeskum og Wienertærte og Ostemad, og jeg havde ikke en Øre til at betale med. De andre troede, jeg gav, fordi det var mig, som foreslog — og saa havde vi bare sytten Øre tilsammen. Opvarteren kunde mærke det paa os, for han blev ved at rende omkring vores Bord, og vi vidste ikke, hvad vi skulde gøre for Skam.

Vi spiste, og vi spiste, og Maden sad os i Halsen, og vi var glorøde i Hovederne. De skød Skylden paa mig . . . men Herregud, jeg var sulten, og Solen skinnede,

og saa tænkte jeg da, de andre kunde laane mig Pengene.

Endelig stak Edel og Jakobe af for at rejse Penge, men Agnes og jeg blev siddende som Gidsler, og noget maatte vi jo gøre. Saa bestilte vi mere Ostemad, og i over en Time blev vi ved at spise Ostemad. Jeg troede næsten aldrig, de var kommen tilbage, og Agnes begyndte at mimre med Munden, saa jeg maatte knibe hende i Armen, for at hun ikke skulde tude.

Saa kom de da, og vi gav en hel Krone i Drikkepenge, men Edel var muggen, for hun havde faaet saamange Skældud af sin Far. Og Opvarterne stod og grinede af os.

Desuden knaldede jeg mit Urglas, og Hønen var gaaet i Seng, og Far spiste ikke til Middag hjemme.

Det var en Tycho Brahesdag.

Octbr. 1893.

Knud er en Patentidiot. Han kom for at laane mit franske Leksikon, og ude i Gangen kyssede han mig paa Munden. Jeg kunde lugte, han havde smurt sig med Esprit de Valdemar eller saadan noget Tjenestepigestads.

Uh, det var væmmeligt! Jeg vilde lige-
saagerne have kysset en Rotte. Men nu ved han da, at jeg ikke bryder mig en eneste Smule om ham.

Hvorfor sidder Mor ogsaa altid og snevrer op med de dumme Damer, saadan som de snakker om deres Mænd. Gud naade Mor, hvis hun siger et eneste ondt Ord om Far.

Naar hun nu irriterer ham med de Damer, og han gaar, saasnart de kommer — — Og jeg skal rende og springe med Sukker og Fløde.

»Hun ligner en Madonna,« siger de. Jeg kunde sige hold Kæft til dem.

De er saa ufine.

Noget er der nu i Vejen. Hønen er saa melankolsk som et Regnvejr, og de glor paa hinanden, saa det er uhyggeligt. Men jeg kan faa, hvad jeg peger paa.

Bare jeg boede hos Far den ene Dag og den anden hos Mor, for de er saa rare hver for sig, men naar de er sammen, bliver jeg helt forfrossen og ked af det.

De skulde betro sig til mig. Men naar Far og jeg er alene, glemmer jeg alting, for han er saa klog og vidunderlig.

Marts 1894.

Gid Maanen var brændt helt ud, eller gid den sprang med et Knald. Den er det eneste Væsen i Verden, jeg hader, og saa Rotter, og det er, ligesom den ved det. Selv om jeg putter mig ned under Dynen, kan jeg mærke den. Den er som en ond Aand. Den gaar ind i Hovedet paa mig. Det er meget værre end Feber og værre end Opium. For jeg ved godt, jeg er vaagen, og den ikke kan naa mig, men jeg er saa bange for det ækle Lys.

Hvad jeg end tænker paa, saa tænker

jeg bagved paa noget andet, og allerbagest er jeg saa bange, at jeg hellere vilde dø. Hvis det gik an, og jeg ikke var femten Aar, vilde jeg faa Lov at sove hos Hønen og ligge i hendes Seng. Saa gik det nok over.

I alle Bøgerne fortæller de, at Maaneskin er kønt. Nej, Natten skal være stille og fredelig, og det er den ikke, naar Maanen kommer. Det er, ligesom den gør Støj og forhekser mig. Men maaske kommer det af, at jeg skal dø og ikke rigtig dur til at leve. Hvis Far vidste det, saa tror jeg nok, han blev hos mig hele Natten, for han kan ikke nænne, at jeg er bedrøvet.

Den Maane er ingen Verdens Nytte til, den gør kun Fortrød. Og jeg bliver saa vrippen, naar det er Fuldmaane, og siger saa meget, som ikke er pænt. Og jeg drømmer saa forfærdeligt. Nu ruller jeg ned og trækker for, men saasnart

jeg slukker Lampen, kommer Maanen
krybende.

Det er ikke godt at leve, naar man
er bedrøvet og bange.

Juni 1894.

Idag kom Ritmesteren med Jasminer til Hønen, og hun var lige ved at daane af Lugten, men blev ved at stikke Næsen ned i dem og sige, de var yndige.

Og han saa paa hende med Tekoppeøjne, som den store Hund, og hun lo ligesaa genert — jeg havde næsten ondt af dem. Men jeg kunde ikke dy mig, jeg stak ind til Far og fortalte, at Hønen havde Stevnemøde, og hvad vi nu skulde hitte paa.

Far var skam ikke skinsyg, ikke det ringeste. Vi fik Ane hen efter to vældige Honningkagehjerter med Vers i Midten, og saa bar jeg Teen ind.

Men det kneb med Alvoren.

Aah Gud — — de lod som ingenting, og Ritmesteren begyndte at gnave af Hjertet, men saa læste han Verset, og han blev kokliko og kom til at hoste, og Hønen gav sig til at lugte til Jasminerne igen.

Vel var det onskabsfuldt, men grinagtigt var det. Han er saa forlibt i hende, som om han var en ung Mand. Og saa har han otte klumpedumpede Børn.

— — — — —

Nu er jeg alligevel ked af det, for bagefter græd Hønen og sagde, det var Synd, for Ritmesteren var en stakkels fattig Mand.

Men saa skulde han da ikke bruge sine Penge til at købe Blomster for til andre Mænds Koner. Far køber aldrig Blomster til hans Kone . . . men rigtig nok heller ikke til Hønen. Og jeg faar Nelliker hver Dag, saalænge de blomstrer. Men det er jo heller ikke pænt!

Vi er ikke gode, vi er onde alle sammen. Nu vil jeg ikke have Nelliker af Far, hvis han ikke ogsaa køber Blomster til Mor. Det er bestemt.

Juni 1894.

Tænk, at jeg er et Maanebarn. Det er Mor ogsaa. Men ingen Mennesker ved, hvad et Maanebarn er, og man skal ikke fortælle det til nogen, for de ler blot og siger, det er noget Vrøvl.

Det er sjældent!

Mor skreg om Natten, saa Bedstemor Voldby maatte staa op og tænde Lys i hele Huset og lave Kaffe til hende. Det er kun Piger, Drengene kan slet ikke være Maanebørn. Det staar i Forbindelse med det andet.

Mor kan ogsaa mærke, naar Maanen skinner paa hendes Hud, selvom hun lukker Øjnene, og hun siger, det er, lige-

som der kommer Gift i Blodet, saadan at Tankerne bliver syge.

Og det er ogsaa sandt. Jeg ligger og tænker paa Døden, jeg kan høre den, jeg kan føle den, jeg kan se den. Jeg tror, Døden sidder inde i Maanen; det er derfor, jeg bliver saa bange.

Hvor det maa være underligt at turde gaa ude i Maaneskin eller sidde ved Vinduet og se lige op paa den, eller møde den ude i Skoven. Dengang jeg var Barn, var jeg vist ikke bange for den. Jeg synes, jeg kan huske, at jeg roede paa Aaen, og hele Vandet blev hvidt som en Aakande.

Mors rigtige Mor var ligesaadan, det har Bedstemor Voldby fortalt hende. Og dengang hun skulde dø, og Mor var kun tre Aar, sprang hun ud af Sengen og huggede Hænderne gennem Ruden, fordi hun vilde slaa Maanen ihjel. Men Mor siger, det er en Sygdom at være et Maanebarn. Det passer godt paa mig, men Mor har jo aldrig Krampe.

Naar Josse har det, bliver hun saa ondskaftsfuld, men det gør vi ikke, og hun er ikke bange for Maanen. Det er nu ikke saa rart at være en Pige.

Om jeg da kan begribe, hvad den skal gøre godt for!

Juli 1894.

Jeg vil være Digter.

Jeg bestemte det i Nat og gik ikke i Seng, men skrev Vers.

Det er saamænd ikke saa svært, det er meget værre at holde sig vaagen en hel Nat, og de store Digtere skriver bedst om Natten. Det gjorde Balzac, men Far siger, at han drak en Masse Kaffe, lige den ene Kop efter den anden, uden Fløde, og jeg fik jo ingen Kaffe.

Jeg listede op paa Loftet og kiggede ud af Tagruden paa Stjernerne. Saa drak jeg Vand og spiste Chokolade, men det bliver man søvnig af. Jeg frøs skrækelig i Morges.

En anden Nat vil jeg gaa ud i Skoven, og gaa derude ganske alene, ganske alene hele Natten. Jeg tror, der maa være saadan, som naar man drømmer.

Maaske vil jeg ogsaa gaa ud paa Kirkegaarden for at vænne mig til det, men jeg kan ikke fordrage den Lugt af Liguster.

Det er bedst at vente fire Aar, til jeg bliver tyve, for en Digter maa helst have oplevet meget. Men jeg synes nu, det var lettere at hitte paa noget spændende, saa slap man for den Besvær med at opleve. Og Farbror Steffen siger, man oplever kun Sorg.

Jeg kunde ellers godt skrive en Roman om Josse eller et Skuespil om Far og Mor, men det blev til at græde over.

Far har fortalt mig, at Maupassant ventede ti Aar, inden han lavede Bøger, og han gik hver Dag i Skole hos ham, der lavede Madame Bovary, som Far elsker, men han er for svær for mig paa Fransk, det

har jeg mærket. Ti Aar har jeg ikke Raad til at vente.

Men Far og Mor skal aldrig ane, at jeg ved, jeg snart dør. Det er Synd.

Bare jeg kunde sætte Semikolon og Udraabstegn, hvor det passede, for det er ikke let, og man maa skam kunne det. Far siger, mine Kommaer er gode nok.

Om fire Aar, naar ingen ved det mindste, kommer der en tyk, tyk Bog af mig. Den skal hedde:

SORG

AF

EN

SOM ER DØD

For jeg dør jo snart efter, og naar det staar udenpaa Bogen, maaske i en lille Sørgerand, vil alle Mennesker i hele Danmarks Rige, ogsaa alle Digterne, læse den, og Far og Mor.

Den skal nu handle om dem og være saa god, at de kommer til at holde af

hinanden af at læse den. Deri vil jeg fortælle, hvor bedrøvet jeg har været hver eneste Dag, saalænge jeg kan huske, fordi de ikke kyssede hinanden, saadan som man skal, naar man er lykkelig. Saa skriver Hønen nok et anonymt Brev og takker Forfatteren, men jeg røber mig ikke.

Nej, det gør jeg ikke.

Man tjener ikke ret mange Penge ved at være Digter, men maaske kan jeg male Tapeter ved Siden af. De Penge, jeg faar for Bogen, skal Hønen have til en Fløjlskjole. Og saa trænger hendes Tænder til at blive plomberede.

Det er da dumt, at jeg har saa stærke Tænder, at Tandlægen ler af mig, naar de skal ses efter, og jeg har ikke Brug for dem, men hun skal tygge i mange Aar, og hendes er saa sølle.

August 1894.

Mor aabner Fars Breve og læser dem.

Hun holder dem over varmt Vand. Jeg saa det ganske tydeligt, men jeg sagde ikke noget.

Der er saameget, jeg ikke forstaar.

Der er saameget Sorg til.

Hun har maaske en stor Gæld, og Far bliver jo altid vred over Regningerne. Men alligevel vilde jeg ikke aabne min Mands Breve, jeg vilde hellere sælge nogle Sølvskeer eller saadan noget Stads til at betale Gælden med.

Jeg vil være saa sparsommelig og aldrig mere bede om Køreture, og jeg vil

godt gaa med sorte Handsker, for de holder meget bedre end hvide.

Jeg skal nok hjælpe min stakkels Mor.

Mon ikke hendes Mor igen var bedrøvet, over at hun blev født. For det tror jeg, Mor var over mig, og derfor er det, jeg ikke har Kræfter til at leve.

Ingen kan blive sund og stærk, naar der er saa tungt og trist om ham. Og naar ens Mor sidder stille og sukker og ikke kan sove om Natten.

Men jeg beder Doktor Krarup om mange Morfindraaber — — for jeg vil godt have Smerter, naar blot min Mor kan sove.

Det svier inde i Hovedet, saadan spekulerer jeg. Jeg tror, de gerne vilde klippe mig midt over — — men saa blev de vel ikke enige om, hvem der skulde have Hovedet, og hvem der skulde have Benene.

Sept. 1894.

Jeg hader Far. Jeg vil ikke se ham, jeg vil ikke kysse ham, jeg vil ikke sidde hos ham om Aftenen, eller gaa med ham eller nogetsomhelst. Han er ond og raa, er han, og saa er han uridderlig.

Han kunde ligesaa gerne være rigtig simpel.

Min arme, stakkels lille Høne. Jeg faar Kvalme ved at tænke paa det. De Ord, han sagde. Hele, hele Tiden kan jeg høre dem om igen, om igen, og om igen.

»Elskerinde . . . hos min Elskerinde . . . jeg var naturligvis hos min Elskerinde.«

Mor spurgte saa pænt og stille:
 »Hvor var du iaftes, du kom saa sent
 hjem!«

»Jeg var naturligvis hos min
 Elskerinde — hvor ellers!«

Mor smed sig lige ned paa Gulvet
 og hylede, ligesom jeg gør, naar Anfaldet
 kommer.

Og saa sagde han: »Hvorfor gik du
 ikke bagefter og saa, hvor jeg gik hen?
 Det ventede jeg af dig!«

Jeg lod, som jeg sov, men jeg kunde
 slet ikke faa Luft, ellers havde jeg vist
 alligevel skreget.

Men vi vil rende bort fra ham, til et
 andet Land, Hønen og jeg. Jeg vilde
 hellere spise en Edderkop, end høre Far
 sige det.

Han har en Elskerinde, en som
 han elsker.

Derfor er han flyttet væk fra Sove-
 kamret, og om Natten, naar det er ganske

stille, gaar han ud i de mørke Gader til hendes Hus.

Mens min Mor ligger herhjemme og græder. Det er saa lumpent, og ikke et Muk har han betroet mig.

Jeg har ikke spist en Bid Brød siden, jeg vil hellere sulte ihjel. Jeg har smækket min Dør, om han saa banker sine Hænder itu, jeg lukker ikke op, jeg lukker aldrig op.

Vi rejser fra ham. I en Fart skriver jeg en Roman, den skal hedde: De Troløse! og handle om ham og om . . . hende.

Inderst inde hader jeg ham, men indenfor igen bliver jeg ved at elske ham.

Hun maa vist være smuk, den Dame, smukkere end alle andre, ogsaa end Josse. Men det er sært, jeg ikke kender hende.

Aah lille Far, lille elskede, kære Far . . . hvis det var en Drøm, maatte I rykke alle mine Tænder ud.

Det manglede bare, at hun kysser Far paa Øjnene, det manglede bare. Eller at han ogsaa giver hende Silkestrømper til Fastelavn og Mortensaften.

Men jeg skal finde hende.

Jeg skal snuse til alle Damerne, og den, der lugter ligesom Fars Tøj af visne Roser, hende er det. Jeg spytter hende lige i Øjnene. Nej, det gør jeg ikke. Jeg ser paa hende, til hun synker i Knæ og falder om i Rendestenen. Saa kan hun ligge der, den . . .

Men glad . . . det bliver jeg nok aldrig mere. Og aldrig mere skal vi to sidde sammen i Mørkningen og drømme højt, og aldrig mere skal vi læse Fransk sammen.

Men hvis han nu elskede hende saa højt, at han sagtens kunde undvære mig? Og hvis hun var som Josse, for Josse kan man ikke blive vred paa!

Jeg er da kun en lille Pige, og jeg skal snart dø, hvorfor skal jeg saa have

saadan en tung Sorg? Jeg vilde ønske, jeg døde i Nat.

Mor siger, jeg er doven og gnaven, men det vil jeg aldrig være mer.

Jeg vilde saa gerne gaa ind til hende, men jeg ved ikke, hvad jeg skal sige.

For der er ikke noget saa græsseligt til som en Elskerinde.

Sept. 1894.

Vi kan ikke rejse, for Hønen har ingen Penge, og hun vil ikke, og jeg har heller ingen.

Hvad skal vi dog gøre, hvad skal vi dog gøre. Ane lægger Tøj i Blød, og Marie bager Kager, de aner ikke noget.

Men at Mor ikke tror, han har en Elskerinde — — han sagde det jo med rene Ord. Og nu lader de, som om de er Venner. Far slaar ikke Øjnene ned, og han ser ud ligesom før. Men naar jeg ser et andet Sted hen, mærker jeg godt, at Far skotter efter mig. Jeg taler ikke til ham, og jeg kysser ham ikke, men da

vi gik fra Bordet, saa jeg paa ham, saadan at jeg fik ondt i Hovedet deraf.

Idag har han da ikke været hos hende, det er sandt, for jeg har passet paa hele Dagen. Og jeg snuser til alle hans Breve, men hun tør naturligvis ikke skrive.

Aah, jeg vilde ønske, Hønen ogsaa gav sig til at bedrage ham, selvom det blot var med den gamle Ritmester. Men hvis det nu var Mor, som havde faaet sig en Elsker, som hun kyssede — det var ikke nær saa forfærdeligt, for Mor gør jo alligevel tit noget, der ikke er helt rigtigt. Hun sladrer om Folk, men det gør Far aldrig . . . aah min stakkels, stakkels Mor, og min dejlige, elskede Far.

Jeg kan ikke holde det ud. Men jeg vil vide Besked, jeg gaar i hans Skuffer og tager hendes Breve og sender dem til hende i en stor gul Konvolut, som betyder Falskhed, og indeni skal blot staa: De er et Fruentimmer, og vi for-

agter Dem, og hvis De kommer op til min Far, bliver De smidt nedad Trapperne.

I Nat blev jeg syg, og jeg troede, jeg skulde dø, men var ikke ked af det, for det er saa grimt altsammen, ligesom jeg havde Munden fuld af Rendestenspludder.

Der er saamænd ingen Gud til, og hvis han er til, er han en ond gammel Mand, som gør Fortræd. Jeg har brændt min fine Salmebog.

Madame Bovary bedrog nok sin Mand, men han var kedelig og sær, og det var i en Bog, hende holdt jeg alligevel af, nej, det er meget, meget værre, naar en Far bedrager sin Kone.

Sept. 1894.

Jeg er saa bedrøvet. Nu vil jeg aldrig mere holde Grin med Ritmesteren; han er god og vistnok ligesaa ulykkelig som jeg. Jeg havde jo aldrig været hos ham, for der kommer jo ingen, fordi hans Kone er lam, og han er fattig, fordi han ikke blev Oberst. Men jeg vilde have, han skulde bedrage Far, og saa gik jeg derud. Der var saa griset og grimt, og de tørrede Tøj i Spisestuen, og det var, fordi Tøjet var saa slidt, at de generede sig for at hænge det ud — det kunde jeg da se. Og Ritmesteren var ved at lave Vælling ganske alene, og Børnene var i Skole, undtagen de to smaa, som var snavsede.

Han blev helt flov, og jeg gav mig til at græde.

Men han vilde ikke gøre det. Han sagde, det var at synde. Men saa sagde jeg, at naar man var fattig, havde man Lov at stjæle. »Nej, det har man ikke, lille Andrea, for jeg er saa fattig, at jeg sulter paa Sjæl og Legeme — men stjæle og bedrage, det kan jeg ikke.« »Jamen, elsker De da ikke Hønen?« spurgte jeg.

»Jeg har Medlidenhed med din Mor, og hun har Medlidenhed med mig, vi er fattige beggeto!«

Saa fattig er da nu Hønen ikke, vi har aldrig sultet, og hun har meget pæne Klæder, men hun passer bare ikke paa dem, derfor bliver de hurtigt gamle, men det nænnede jeg ikke at sige.

Og jeg fortalte ham alting, og han lovede, at min Hemmelighed skulde gaa i Graven med ham.

Han havde store graa Tøfler paa og ingen Flip, og hele Tiden holdt han

fast paa Grødskeen, ligesom den var en Sabel.

Han havde vistnok Ret, at man ikke skal stjæle. Der lugtede slet ikke godt, ligesom hos Syjomfru Sørensen.

Sept. 1894.

Kære lille Jomfru Marie. Jeg vil takke dig og velsigne dig og bede en Bøn til dig hver eneste Dag i mit Liv. Jeg tror nok, jeg vil blive Katholik, og jeg har hørt dem synge saa mageløst dejligt inde i katholsk Kirke idag. Og nu hænger der en lille rød, evig Lampe over min Seng, den brænder kun for fire Øre Petroleum hver Dag, og et Madonnabillede paa Væggen bagved, og jeg vil have et Krusifiks paa Brystet.

Jeg vil være Troende og gaa i katholsk Kirke mindst to Gange om Ugen, baade om Sommeren og om Vinteren.

For jeg er saa glad, at man kan godt sige: lyksalig. Og derfor vil jeg takke dig, du gode Jomfru Marie. Josse har ogsaa været Katholik, da hun var i Kloster i Frankrig, men det var let nok, naar hun talte med Nonner hver Dag, og nu gider hun ikke mere. Men jeg vil være det hele mit Liv.

Jeg tænkte jo nok paa Bunden, at Far var ikke saadan en. Jeg har bedt ham tusind Gange om Forladelse, og jeg har kysset Hovedpuden, hvor han skal sove, og jeg har fortalt ham om Knud, og om at jeg skrev Dagbog, og om at jeg vil være Digter — for det er saa dyrt at lave en Tapetfabrik. Men det er alt-sammen ikke nok, slet ikke nok.

Jeg kunde flyve af Glæde. Gid det var Vinter, saa jeg kunde komme paa Skøjter, men imorgen vil jeg med Far i Skoven, og Far vil gyngge mig en hel Time i den store Krogyngge. Saadan er jeg i Dag indeni, som naar man gynger højt

op i Trætoppene, det gyser, og det er dejligt.

Og jeg har grædt af Glæde. Det er første Gang, jeg har gjort det. I Bøgerne sker det tit, men jeg troede, det var noget, Digterne fandt paa, men det er den rene, skære Sandhed.

Far og jeg vi har holdt Bal herinde ganske alene to og danset Menuet (som Far slet ikke kan) og drukket Madeira, lige midt i Nat. Og han glemte nok helt, at jeg ikke maa danse paa nogen mulig Maade.

Det er saa underligt, at jeg ikke kan forstaa, det er virkeligt. Jeg sad herinde og var saa fortvivlet, og saa hørte jeg Far gaa op og ned, op og ned, ligesom en sølle Skildvagt. Det var min Mening, at jeg ikke vilde lukke op, ikke om jeg skulde dø af Sorg. Men saa blev der ganske stille, og jeg havde ikke hørt Far gaa. Mit Hjerte bankede saa forfærdeligt, og det ligesom regnede med sort for mine

Øjne. Men saa maatte jeg kigge ud, og der var jo mørkt, men jeg kunde høre Far aande saa bedrøvet og stille. Og saa fløj jeg hen til ham, jeg kunde gætte, hvor han sad, og han blev ved at bære mig, og vi græd, og vi lo, og vi græd igen, og vi tyssede paa hinanden.

Far vuggede mig i sine Arme, ligesom da jeg var lille. Det var vidunderligt. Det var vidunderligt. For der er noget, som er meget mere end Kærlighed, det er, saadan som vi to har det.

Og det var noget dumt Snak, det hele! Han sagde, det var bare saadan noget, man sagde, naar man blev hidsig, og han vil aldrig mere blive hidsig — — men selv om jeg var meget hidsig, kunde jeg da ikke finde paa at sige, at jeg havde en Elskerinde, eller at jeg havde slaaet en Mand ihjel.

Men Far bad mig om Forladelse, fordi han havde gjort mig saa ulykkelig. Det var næsten flovt.

Jeg har lagt min Rubinring paa hans Hovedpude med to røde Nelliker i, saa kan han lugte den, og han gætter nok, hvem den er fra. Men Guldsmed Larsen skal ridse indeni: »Fra din Elskerinde«. Det er mig. Det er det allermorsomste.

Men vi glemte aldeles Hønen. Det var en stor Verdens Skam, at vi glemte hende, men det gjorde vi nu. Og saa tilsidst, da vi huskede paa hende, tittede vi ind, men hun sov. Hun havde nok taget Draaber.

Vi er enige om, at jeg skal være Katholik. Far synes, det er kønt og fornøjeligt — men det er maaske bare for at føje mig, han siger det. Og saa vil han hellere have, jeg skal gaa i katholsk Kirke, for der er meget mere lunt om Vinteren, end at jeg skal sjokke med Hønen op i Domkirken, hvor der er Træk.

Desværre dur jeg vist ikke til at være from. Jeg faar saadan en Lyst til at sparke og spjatte og le himmelhøjt, lige naar jeg er mest oplagt til at tænke paa

Religion. Men jeg vil prøve paa at tro det altsammen, selv om det ligner Røverromaner.

Jeg gaar med Fars Lommetørklæde inde paa Brystet. Og vi har foræret Mor en fin Parasol, og vi spiste Frokost med hende paa Pavillonen, og hun var i styrkende godt Humør. Men Far og jeg, vi holdt hinanden i Haanden og saa paa hinanden, og nu er jeg vis paa, at han ikke har bedraget os.

Nytaaer 1895.

Nu har jeg været oppe i tre Dage.
Men der er skam bedre i Sengen.

Uh, det var saa lunt og godt. Og
tænk, at han har rejst en hel Nat og en
hel Dag nede fra Wien bare for at være
hos mig i Julen.

Hos mig.

For at være hos mig i Julen. En hel
Nat og en hel Dag.

Vi kan spise ligesaamange Peber-
nødder, som Mor kan bage . . . naa . . .
hun kan for Resten ogsaa selv.

Det er saa dejligt at leve. Det er saa
stille og saa dejligt.

Jeg tror nu virkelig, at Far var skin-syg paa Onkel Steffen, fordi vi havde saameget at sludre om.

Og saa holder han om min Haand, naar vi taler.

Det er, som om der ringede hundrede Tusinde smaa hvide Klokker rundt om i Luften og inde i mit Øre og inde i mine Hænder og i mit Bryst.

Jeg vilde saa gerne se de Huse, han bygger. Det maa være bedre endnu end at være Digter. Saadan bare af Sten, ovenpaa hinanden — og de kan staa i syvhundrede Aar, hvis de da er godt byggede. Men hans Hænder er alligevel helt hvide indeni.

Det er ogsaa en dansk Mand, som har bygget de store Huse i Wien, men han er død.

Jeg kan slet ikke begribe, at jeg har været syg i to Maaneder. Men naar man har Feber, ved man ingenting. Aamen nu . . . nu vil vi leve.

For naar det kommer igen, saa er det forbi med den lille Pige . . . med det varme . . . varme . . . Hjerte!

Med det varme, varme Hjerte.

Hvorfor sagde han det? Hvad mente han med det?

Februar 1895.

Jeg maa ikke løbe paa Skøjter.

Jeg maa ikke danse.

Jeg maa ikke gaa Tur med Løjtnant

Ove.

Jeg maa ikke drikke Vin.

Jeg maa ikke læse.

Jeg maa ikke skrive Breve.

Jeg maa ikke gøre Gymnastik.

Jeg maa ikke tage Styrtebad.

Jeg maa ikke ryge.

Jeg maa ikke gaa ud i Kulden.

Jeg maa ikke gaa med Silkestrømper.

Jeg maa ikke tegne, sy, græde, hoste,
have ondt i Maven, blive forkølet, komme

til Karneval, gaa i Teatret — — — jeg
maa ingenting.

Det er Doktor Krarup, den væmmelige, ækle, modbydelige Dyrplager, Doktor Krarup, som har sat det i min Høne.

Men nu tuder jeg, lige til jeg faar Lov.
Saa faar jeg nok Lov.

Juli 1895.

Josse bliver en hel Maaned. Det er ligemeget, om jeg bagefter bliver syg. Vi vil more os og holde Sjøv, og vi vil spille Komædie om Aftenen.

Saadan tror jeg, Salome har set ud.

Hvis Josse vilde have et Hovede paa et Sølvfad, fik hun det ogsaa. Ingen kan sige nej til Josse.

Alt, hvad hun vil, det kan hun. Men hun er begærlig. Hun vil have, at alle de Mænd, der er til, skal blive forelsket i hende.

Men naar hun siger saadan noget, bliver hun saa underlig i Ansigtet. Det

er, ligesom Maanen pludselig skinnede paa hende.

Jeg kan blive helt angst og svimmel.

Hun er saa umaadelig stærk.

Igaar bed hun mig i Halsen, fordi jeg sagde, at jeg holdt ligesaa meget af Onkel Steffen som af hende. Men bag efter græd hun og sagde, at jeg var den eneste i Verden, der brød sig om hende for hendes egen Skyld.

Men det gør da Far og Mor ogsaa og mange flere og alle dem, der elsker hende.

Josse hader Onkel Steffen. Hun vilde ønske, at han døde.

Det er saa kedeligt, at de to ikke ogsaa kunde holde af hinanden, saadan som jeg holder af dem. Men Josse har nok faaet at vide, at Onkel Steffen kalder hende »anløben«.

Det er et fjollet Ord, »anløben« . . .

Juli 1895.

Efter Middag fik jeg Lov at læse hendes Breve, hun har over to Hundrede, og de ligger i en Pærevælling i Bunden af Kufferten.

Det var grulig interessant, men sørgeligt. Der var nogle, som kun var tyve Aar, og en paa halvtreds og mange, mange andre. De kan ikke leve uden hende, og de vil knæle i Støvet for hendes Fod.

Knæle i Støvet for hendes Fod.

Jeg har givet hende to Par graa Silkestrømper, for der var store Huller paa hendes egne.

Og hun har kysset dem allesammen, men det kan man ikke se paa hendes Mund. Den er saa smal og fin, og hun smiler ligesom en lille Pige.

Hendes Far har pryglet hende mange, mange Gange og lukket hende inde og puttet hende i Seng. Og saa har hun kun faaet Mælkebrød, ligesom deres Hund.

Men hun har ogsaa været lige ved at skyde sig — og det havde jeg nu gjort i hendes Sted.

Men selvom de slaar hende ihjel, kan hun ikke lade være.

Dengang hun kun var en lille Pige, laa hun om Natten og græd og bed i sin Hovedpude, fordi hun ikke havde nogen at kysse.

Hun kan ikke lade være. Det er ligesom, naar jeg hører Dansemusik og ikke kan lade være at trippe.

Og det er jo ikke hendes Skyld. Saadan noget arver man, det siger hun selv.

Men det værste er, at hun bryder sig ikke om dem, og hun vil ikke giftes med en af dem. Men hun vilde gerne giftes med dem allesammen.

Hun er nu mærkelig. Og saa er hun saa dejlig.

Inde i Fars Stue er hun ganske stille og sidder paa en Skammel ved hans Fødder og kysser ham paa Haanden. Men Far siger altid: »Lad være med de Kunster, Josse, her er du jo mellem Venner!«

Forleden Dag læste hun saamænd Prædiken for Hønen og sang Salmer — — men bagefter sang hun en Vise, der lød grimt, men jeg forstod den vist ikke.

Juli 1895.

Saadan som Josse er, elsker jeg hende.

Hun har snehvide Hænder og Fødder,
men ellers er hun solbrændt allevegne.
Hun ligner en gul Kat med hvide Poter.

Det ser grinagtigt ud.

Naar her er Fremmede, nejer hun og
slaar Øjnene ned og gør sin Stemme saa
tynd og fin — Oberstinden siger, hun
ligner en dejlig Nonne. Men saa kan jeg
da ikke forstaa, hvorfor de snakker saa
meget ondt om hende.

Josse siger, hun virker ligesom en
Magnet paa alle Mænd.

Naar man holder en Magnet tæt ved

Næsen, kriller det, som om der kravlede Fluer indeni.

Men naar jeg er forkølet, kriller det ogsaa i Næsen.

Josse siger, at selvom de hader hende, saa kan de ikke lade være at se paa hende og tænke paa hende.

Jeg tror nu ikke, Onkel Steffen tænker paa hende.

Josse siger, at den Mand, hun vil gifte sig med, skal have en Skorpionsvøbe at slaa hende med, naar hun gør noget galt.

Skomager Olesen pryglede sin Kone med en Spændetamp — — uha, Josse er anderledes end alle andre.

Skorpionsvøbe — — det er vist den fra Biblen og Ægypterplagerne.

Juli 1895.

Nu har vi væddet.

Det var ikke min Mening. Det var ikke med min Vilje. Men Josse er saa stærk, saa stærk.

Jeg vilde give hende Ringen, hvis det maatte gaa om, men hun vil ikke.

Vi har væddet om et levende Hjerte . . . hvad skulde jeg dog gøre, hvad skal jeg dog gøre.

Jeg har forraadt ham.

Hun vil gaa op til ham og hilse ham fra mig, men jeg maa ikke fortælle ham om vores Væddemaal. Og jeg kan jo ikke bryde mit Ord.

Hvorfor kan jeg ikke det?

Vi talte om ham saalænge, og det var Nat, og Maanen skinnede, og saa flyttede jeg over til Josse, fordi jeg var bange.

Vi talte saa godt om ham.

Og saa sagde hun: Han ligner ikke de andre, ham vil jeg have.

Havde jeg dog tiet stille. Men jeg kunde ikke lade være. Jeg var jo saa vis paa, at Onkel Steffen ikke vilde komme til at elske hende.

Og nu . . . og nu skal han elske hende. Og naar hun har vundet, vil hun gifte sig med en anden, for Onkel Steffen skal elske hende hele Livet.

Saadan er Josse.

Men hun er saa stærk.

Jeg har sagt til hende, at jeg snart skulde dø, og det er saa forfærdeligt at vædde om et andet Menneske.

Men Josse siger, at hun tør vædde om Døden og om Helvede, for hun ved, at hun vinder.

Josse siger, at hendes Vilje er varmere end Ild. Men jeg er en bleg lille Ting, fordi jeg er syg.

En bleg lille Ting . . . det kan hun have Ret i, men jeg har saameget Sorg.

Josse ved alting, hun kan se alting. Hun sagde ogsaa inat: Din Far bryder sig ikke en Døjt om din Mor.

Men det ene og det andet, det gør saa ondt at tænke paa.

Vi har væddet . . .

August 1895.

Paa Mandag kommer Onkel Steffen til Danmark. Jeg er saa bange, saa bange for Josse.

Jeg drømte, hun bed mig i Hjertet, fordi jeg holdt mest af ham. Og Blodet rendte ud. Men da jeg var ved at dø, kom Onkel Steffen og jagede hende væk. Men hendes Tænder, alle hendes hvide Musetænder, blev ved at sidde og gnave i Hjertet.

Jeg vil ligge vaagen i Nat og tænke saa fast, saa fast paa Onkel Steffen. Og naar jeg saa kan føle, han tænker

paa mig igen vil jeg fortælle ham det Hele — — og han tror, det er en Drøm.

Far, Mor, Onkel Steffen og Josse . . .

Jeg skal jo dø.

Naar hun har været deroppe, skriver han nok et Brev: »Ja, jeg har taget Fejl, Josse er helt anderledes, hun er dejlig!«

Han vil komme til at elske hende, men hun gifter sig med ham med Skorpionsvøben.

Saa vil Onkel Steffen sidde og ryste paa Hovedet ligesom Mor, og gaa rundt i Stuen efter ingenting, og ligge vaagen om Natten.

Og det er min Skyld. For jeg har væddet om hans Hjerte.

Jeg har væddet om hans Hjerte.

En Tanke kan være saa lang, at den er uden Ende. Jeg har tre Tanker uden Ende, den ene snor sig om den anden. Det er

tre Slanger, som stikker og stikker. Tre Tanker uden Ende.

Den ene er Døden, den anden mit Væddemaal, og den tredje . . . den tredje min Far og Mor.

August 1895.

Jeg er slet ikke bange for at dø herhjemme. Her er saa lunt, og de tripper omkring mig hele Tiden. Jeg vil være tapper, men hvis Far græder . . . hvis Far . . .

Lille elskede Far, jeg vil bede dig om noget. Bliv hos mig den første Nat derude, blot den første, blot den første. Jeg er saa fremmed derude, jeg er saa bange, de skal tale til mig, alle de derude. Det er saa grimt, de kun har det hvide Tøj paa ligesom Papir. De skulde

ligge i en varm Pels, en dejlig varm Pels.

Gør det, Far, bliv derude. Og hvis Maanen skinner, saa skal du tale til mig hele Tiden, hele Tiden. Jeg er jo ikke bange for at dø, men jeg er bange for den hvide Maane, og jeg er bange for at være ene derude.

Det er meget værre end at være ene i et fremmed Land. Jeg er vis paa, jeg kan forstaa alt det, de ligger og tænker paa nede i Jorden, alle de Gamle og alle de Unge og alle de smaa, smaa Børn. Vi kan forstaa hinanden, men vi kan ikke gøre hinanden glad.

Og saa prøver vi paa at sove, men vi sukker allesammen, og hvergang Klokkerne ringer, vaagner vi op og græder igen. Det er ligesom et stort Fængsel, og vi er spærret inde i smaa-bitte Celler, meget mindre end dem de fulde Folk ligger i om Natten henne

paa Raadhuset, og jeg kan høre, der er nogen inde ved Siden af mig og foran og bagved og allevegne, men vi kan ikke se hinanden og ikke røre hinanden.

August 1895.

Jeg drømte, at jeg var død, og det var slet ikke saa slemt.

Lige oven paa min Grav sad en gammel Mand og spillede Harmonika. Han var blind, for saa vidste han ikke, om det var Dag eller Nat, men han blev ved at spille.

Jeg laa og kom til at tænke paa Onkel Steffen.

Aah gid der altid sad saadan en gammel blind Mand og spillede for de Døde, Dag og Nat, Sommer og Vinter, altid.

Men det gør der ikke. De bliver glemt, og de kan ikke glemme — de

husker alting, baade det som er godt, og det som er grimt.

Naar jeg er bedrøvet, saa er en Dag heroppe vist ligesaa lang som en dernede.

Gid jeg kunde faa Resten af mine Levedage i en Pose og Posen med ned i Jorden, og bruge af dem, naar der blev altfor trist . . . saa vilde jeg godt dø i Nat.

Men jeg kan ikke spare en Time sammen, ikke et Minut.

Vidste jeg bare, at Tankerne døde, vidste jeg bare det, eller at de sov. Vidste jeg bare, at man ikke kunde tænke og ikke være bedrøvet, men ingen ved det, ingen, ingen.

Ingen ved det, ikke min Far og ikke min Mor.

Ingen.

Jeg var ude paa Kirkegaarden, men gennem Blomsterne synes jeg, det lugter

saa grimt fra Gravene. Der var kun to Mennesker derude hos de mange Hundrede Døde. De er alene, ingen har Tid at være hos dem.

Jeg kan ikke vænne mig til det.

Far læste højt, og Hønen rørte Æggesnaps, og jeg var kaad. Jeg maa jo passe paa.

Om to Aar maa jeg komme til København og bo hos Onkel Steffen og lære at bygge Huse.

Det er pænt, de lover det. Men det er ikke pænt at lyve for dem, som skal dø.

— — — — —
 Hvor de narrer mig. De spiller Teater lige op i mine Øjne.

De narrer mig, fordi jeg skal dø — og jeg dør, fordi de narrer mig.

Men nu har jeg skrevet til Bedstemor Voldby, hun er saa gammel, at hun nok har glemt at lyve. Jeg maa vide Besked.

Og nu er jeg træt.

Jeg har væddet om et levende Hjerte
— et levende Hjerte.

Mor stjæler af mine Morfindraaber;
hver Morgen fortæller hun, hvor dejligt
hun har sovet.

Det varer vist ikke længe, før jeg
sover dejligt hver Nat.

Jeg er saa bedrøvet. Jeg er saa be-
drøvet.

Jeg fortæller Far, at jeg er den lykkel-
ligste lille Pige i Verden. Jeg ler og holder
Sjov. Vi bedrager hinanden saa hyggeligt.

Min arme, stakkels Høne. Ingenting
ved jeg.

Nu har Bedstemor Voldby svaret —
og jeg kan ikke læse en Stavelse.

Der var ikke mere, men Brevet
laa der.

Moderen læste:

Flensborg, 20. August 1894.

Kære Barn, kære, lille Andrea!

Jeg har haft mange Tvivl om, hvordan dit Brev skulde besvares. Om jeg nu ogsaa var i min Ret til at tale med dig om dine Forældre bag deres Ryg.

Om jeg skulde søge at forklare dig alt med Omsvøb, om jeg skulde jævne mine Ord halvt med Løgn og halvt med Sandhed, eller om jeg ikke snarere skyldte dit pure Sind og din Hjertefred at lyve helt.

Men nu har jeg gamle Menneske lagt over med min Samvittighed at sige dig den aabne Sandhed, som jeg ved den. Ikke mere og ikke mindre.

Meget ved jeg ikke, alt ved jeg ikke, thi de fortroede sig ikke til mig i mange Aar.

Men gamle Øjne ser bedre i Mørke end unge. Jeg har set, saa jeg har grædt.

Sandheden skal du erfare, fordi den ligger dig just saa tungt i Tankerne, som du ogsaa skriver det — ellers havde du vel tiet og ikke kaldt paa mig nu.

Om nogen kender din kære trofaste Moder, saa er det mig, hos hvem hun har været fra sit tredje Aar til den Dag, hun gik herfra med sin Ægtefælle.

Jutta, din Moder, har alle Dage holdt af ham, det saa jeg saa let, men intet anede jeg derom, at han skulde bekymre sig om hende. Køn var hun ikke, saadan som man kan være det, han derimod

var saa meget indtagende, at især Kvinder gjorde ham deres Kur.

Jutta havde nu sat sig i Tanken, at han holdt af hende, og hun blev saamænd ganske nydelig af at gaa om i den Ide. Hun gik og vippede saa let paa Fødderne, at jeg slet ikke fornemmede, naar hun kom ind i Stuen. De gamle Koner her paa Egnen sagde, at hun havde Øjne som »Guds Moder og Hjerter Dame« — det fornøjede hende at høre, og hun smilede og lo altid. Hun lavede mig mange Spilopper i den Tid.

Du har jo nok lagt Mærke til, min lille Andrea, at din Moder har en smuk Klang i sin Stemme, og den Klang var Karsten til stort Behag. Han holdt af at høre hende tale, men jeg tror ikke, han hørte saameget efter, hvad hun sagde.

Naar de mødtes her i Ferierne, var de mest som Broder og Søster.

Man sagde her paa Egnen, ja nu bor jeg jo inde i Flensborg By, men den-

gang sagde man altsaa, at han havde mødt en anden Kvinde, som han havde givet sit Hjerte.

Jeg har mine Grunde til at tro, det var sandt. Jutta hørte om det, og hun tog sig det mere nær, end hun var i sin Ret til, da Karsten intet Løfte havde givet hende.

En Aften kom han uventet, jeg saa af hans Væsen, at noget var gaaet itu for ham. Vi talte ikke om, hvad det var, men han græd for mig. Jutta var ude, og da hun kom hjem og saa ham, begyndte hun at græde. Den Aften blev de forlovede.

Nu ved jeg endvidere af hendes egen Mund, at hun frittede Karsten, til han i Svaghed — fordi vel Saaret blødte endnu — lod sig forlede til at betro hende alt om den anden Kvinde. Men hun gav ham det Løfte, at hendes Navn, og hvad han havde betroet, skulde for bestandig være dødt og uden Magt imellem dem.

Jeg saa jo klart, at Karsten ikke var forelsket i din Moder, men for at hendes Liv ikke skulde spildes for en Grille, talte jeg ham alvorligt til og bad ham løse Baandet, før det var for silde. Hellere maatte hun græde et Par Maaneder end hele sit Liv.

Men din Fader beroligede mig. Han holdt meget af din Moder, sagde han, og hendes Stemme kunde han slet ikke undvære, saa kær var den blevet ham.

Det var altsaa ikke Kærlighed, som gjorde, at han tog Jutta til Hustru, men jeg haabede bestandigt, at denne den mægtigste af alle Følelser skulde opstaa i ham.

Første Gang — endnu før du var født — jeg saa dem sammen, jeg var da Gæst i deres ny Hjem, forstod jeg, at Jutta havde handlet galt. Hun kendte ikke til Beregning, ikke til Koketteri, og jeg vovede ikke at give hende Leveregler

som kunde passe for ti, men maaske var til Fordærv for den ellefte.

Din Moder manglede Stolthed som Hustru og var ikke klog nok til at skjule denne Fejl. Hun var sin Ægtefælle lydlig og tilbad ham, men hun var skinsyg. Hun hørte til de Kvinder, som er de fleste, der kun har Taarer til Vaaben, men Taarerne blev Vaaben mod hende selv. Naar hun klynkede, blev han træt og hidsig, og derved lærte ogsaa hun at tale i Hidsighed, hun, som i alle de Aar, jeg havde hende om mig, var blid til Bunden af sin Sjæl. Jeg saa det, og jeg hørte, hvor grimt de kunde gøre Livet for hinanden.

I saadanne Øjeblikke rippede hun op i det, hun havde givet Løfte om at tie med.

Elskelig, elskelig var din Mor, da hun boede under mit Tag, elskelig var hun i sin Ydmyghed og Troskyld, da hun gik herfra, elskelig var hun i sin

Offervillighed mod mig, mod ham og siden mod dig. Du har godt af at høre det.

Men han begreb ikke, at hun ofrede noget. Hans stive, kølige Natur fyldte hende med Utryghed, hun gik om i sit eget Hjem som en Fredløs, uden Mod og uden Vilje. Det ene Øjeblik tiggede hun om hans Kærlighed, det næste overdyngede hun ham med uretfærdige Anklager.

Lille kære Andrea, lille Hjertebarn, tilgiv mig, hvis jeg faar dig til at græde. Jeg tror, din Far er en saa kølig Natur, at intet Menneske vil kunne drive ham ud af den Skal af Vilje og Selvfølelse og Form, som han bærer om sit oprindelige Jeg. Det, der engang fik noget i ham til at briste, har for bestandigt slukket Kærlighedsfølelsen hos ham. Ja, jeg ved nok, mod dig er han en anden, men du er heller ikke et Menneske udenfor ham, du er en Del af ham selv. Men her taler vi om din Far og Mor indbyrdes.

Hun troede ham ikke mere. Hvordan det kom, kan jeg ikke forklare, men jeg antager, at hun har plaget ham med skinsyge Spørgsmaal, til han, ked af at svare, har hævnnet sig ved kun at tie. I hans Tavshed og i hans Ro saa hun det, som gjorde hende ude af sig selv. Mange daarlige Tanker pønsede hun ud, og hun gik dybt under sin Værdighed som Kvinde. Hun spejdede hans Veje ud, sikker paa, at han maatte elske en anden. I sin grænseløse Jammer gjorde hun det, som fik ham til at foragte hende. Din stakkels, elskelige, nedbøjede Moder.

Du har ingen Ret at dømme hende derfor, men heller ikke ham har du Lov at dømme. Han fulgte sin Natur, hun dreves til at gaa paa tværs af sin — ingen var oprindelig og troskyldig som hun. Din Mor lod efterlave en Nøgle til hans Gemmer og søgte overalt for at finde Tegn paa hans Bedrag.

Havde hun fundet noget, det havde været bedre, thi saa stod de lige hver med sin store Uret. Men hun fandt intet — for der var intet.

En anden Kvinde havde maaske nu genvunden sin Ro og tiet med det, som var sket, det kunde hun ikke.

Hun tilstod, hvad hun havde gjort. Men han tilgav hende ikke, han blev hende ond i Hjertet.

Da jeg saa, hvor uhjælpelig sørgeligt det stod til i dit Hjem, gav jeg Afkald paa Jutta, paa Karsten og paa dig. Jeg har ganske vist røgtet mit Ansvar usselt, jeg burde have givet Jutta Kundskab om Livet, før jeg sendte hende ud at leve det. Tro mig, Barn, de Aar, som er gaaet, siden jeg sidst saa Jer, har været lange. Hver Aften og hver Nat er det, som om jeg kan høre Jutta klage og græde. Havde du ikke været, Barnlille, da havde jeg benyttet al min Myndighed overfor Juttas viljeløse Sind og taget

hende fra det Sted, hvor hun kun pintes og sløvedes og sank.

Men til dig hendes eneste Barn vil jeg sige: Du skylder dine Forældre at give dem dit Liv uden Forbehold. Du kan føre dem nærmere hinanden og helt nær i Venskab, i det Venskab, der vokser med Aarene og varer Livet ud. Uden dig var din Fars Tilværelse ynkelig gold, uden dig var din Mors Liv en Forbandelse. I dig er de, trods alt, rige.

Jeg saa dem engang sammen ved din Sygeseng, da du var en lille Pige, da følte de ens, da vilde de et. Var du dengang gaaet bort, jeg tror, Sorgen havde bundet dem. Men du kom dig, den al-gode Gud være derfor priset, og du uvidende Barn hjalp til at skille dem igen. Du skriver, at de beggeto vil have dig mest; men er der Synd i det, at Forældre ikke synes, de kan være nok for deres Barn, de vil give og give bestandig. Lad det ikke undre dig.

Nu kalder du dig voksen og stor — ja meget ældre var Jutta ikke, da hun havde valgt — men saa har du ogsaa store Pligter.

Hvert Menneske tænker mest paa sig selv indtil en vis Alder, da man føler sig fattig i sit Eget, og det er Naturens lovlige Gang. Men du er født af en bedrøvet Mor, ikke engang til din Fødsel varede hendes Glæde, derfor gælder der en særegen Lov for dig, og saa fordi dit Liv ikke bliver langt.

Min Andrea, Juttas lille Pige, hvis jeg ikke vidste, og hvis du ikke havde skrevet om det, at du havde forsonet dig med den Tanke, vilde jeg ikke nævne den, men du siger, at det slet ikke gør dig ondt, og at du ikke er bange.

Solen har vist skinnet for dig, hvor du gik. Jeg hører dig altid le med din søde Latter, den som minder om Jutta, ja, vil du tro det, selv i dit lange, bedrø-

vede Brev fandt jeg Latter — hørte jeg dig le.

Dine Forældre ved ikke, at du aner din Livsskæbne, de ved ikke, at du har hørt den besegle af kloge Læger — af Godhed lader du som intet, men er det Ret? Jeg tror, det er Uret.

Du beklager dig over, at dine Forældre søger at hindre dig i mange af de Glæder, som du netop vilde have i fuldt Maal, fordi det er dig forundt at leve kort. Men det har sin store Grund, og jeg vil betro den til dig for din Skyld og for deres. Gennem din Mors Breve til mig gaar den samme Angst og Raadvildhed. De er bange for, at du skal faa nogen kær, ret af Hjertet kær. Du har selv opdaget det, men tror, det er af Egenkærlighed, fordi de ikke vil dele dig med nogen. Nej, lille Andrea, det er ikke Grunden. Det er dit Liv, de frygter. Du maa ikke træde i Ægteskab med nogen Mand. Det vilde give dig Døden og de

Lidelser, som dine Forældre ikke vil kunne udholde at vide om. De burde have sagt dig det forlængst, du er jo en klog lille Pige. Naar Lægen siger, at du har en daarlig Tand og ikke maa spise Mandler, saa forstaar du det godt. Det andet forstaar du vel ikke helt, men jeg siger dig, det er alligevel det samme. Og da du naturligvis flager om med dine Veninder saa fri, saa fri som smaa Piger i din Alder, synes mig, der ingen Fare er ved at gøre dig bekendt med Sandheden. Du skriver jo tilmed, at du vil gaa ind paa alt, hvis du kan se dine Forældre helt glade. Helt glade bliver de vel ikke, men meget kan du hjælpe, om du vil og har Kraft.

Det kunde jo hænde, at du kom til at synes om en jævnaldrende Kammerat, en af dine Dansevenner for en Uge eller for en Maaned, men naar du ved, hvad du nu ved, vil det ikke være saa svært

for dig at stride den Følelse ned og skjule den for dine Forældre.

Nu er Klokken snart tolv, og jeg gamle Kone plejer at gaa til Ro, naar Klokken er ni, saa mit Brev maa have en Ende. Vi to vil aldrig pine hinanden mere med at drøfte det, som her er lagt aabent.

I din elskelige Moders Navn og for hendes Skyld, for at du kan være rigtig af Hjertet god imod hende, vil jeg paa tage mig Ansvaret for den Sorg, jeg sikkert volder dig.

Vær hilset og takket for den Tillid, du viste din gamle Veninde

Inger Voldbye.

P. S.

Jeg haaber da, at du, nu du er saa stor og voksen, kan læse min gammel-dags danske Skrift. Jeg kan ikke komme efter de latinske Bogstaver, de er mig saa fremmede.

Moderen gik gennem de høje Stuer,
hvor Planterne stod og døde, til Værelset,
hvor Faderen sad ene med sin Sorg.

Hendes hvide Natdragt laa til Jorden
som en Ligsærk. Hun famlede sig Vej i
Mørket med udstrakte Hænder. Hendes
Haar var faldet ned. Hendes Øjne
brændte.

Som altid før tøvede hun foran Døren
til hans Stue.

Han hørte hende ikke komme.

Og hun saa ham sidde i den dybe
Stol under Lampen. Som var det en
Dukke eller et levende Væsen, som var
det Barnet selv, laa den lavendelblaa

Kjole i hans Arme, den, der var Andrea kær fremfor alle hendes andre Kjoler.

Nu saa han op.

»Jutta.«

Knap kendte hun Stemmen igen.

»Hvad vil du . . . her?«

Hun svarede med at spørge:

»Er du træt, Karsten?«

Han rystede paa Hovedet.

»Jeg er træt, derfor kommer jeg. Jeg er træt indtil Døden, Karsten. Og du maa hjælpe mig!«

Han rejste sig. Den lavendelblaa Kjole blev liggende paa Stolen.

»Jutta, hvis jeg kunde hjælpe dig, tror du da ikke, jeg gerne vilde? Men ingen kan hjælpe dig, og ingen kan hjælpe mig — — gaa hellere i Seng, min Ven, prøv paa at sove. Det er Natten til!«

Saa mild var hans Stemme ikke, siden den kærtegnede Andrea i hendes Dødsstund.

»Du selv, Karsten, gaar ikke i Seng, for du kan ikke sove!«

»Nej, jeg kan ikke sove, tror jeg . . .«

»Karsten, kan du glemme?«

»Hvis jeg kunde det, var jeg vel en anden. Jeg kan ikke!«

»Karsten, hvis jeg kunde rejse hende op fra de Døde, for en Time blot — kunde du taale at se hende i Ansigtet, kunde du taale at høre hendes Stemme, kunde du taale at høre hende græde?«

Han greb om hendes Haanded.

»Jutta, er du syg . . . eller vil du pine mig? Jeg beder jo kun om Fred . . . her i min Ensomhed!«

Men hun saa ham i Øjnene, og det var, som skulde han segne under det Blik.

»Om lidt, om lidt skal du faa Fred. Du skal blive saa ensom, som du ønsker det. Om lidt. Men du skal se Andrea, høre hende le, høre hende græde. Bag- efter gaar jeg — — til det eneste Menne-

ske, der har Tilgivelse for mig . . . til det eneste Menneske, der ved, hvad jeg har lidt i de Aar, i de mange, mange Aar!«

»Jutta . . . sig, hvad du mener, tal ikke som en, der gaar i Søvn. Jeg kan ikke vække dig . . . jeg kan ikke gøre dig glad. Men hvad er det, hvor vil du gaa hen?«

»Kun bort fra dig, som tog mit Barns Kærlighed, skønt hun saa, hvad jeg stred. Kun bort fra dig . . .«

Han havde dækket sine Øjne med en Haand og spurgte nu, og der var Angst i hans Stemme:

»Synes du ikke, jeg er ensom nok?«

Men hun svarede:

»Naar to Mennesker er sammen og har det ensomt, vil de blive mindre ensomme, om de gaar hver sin Vej!«

»Jutta . . . jeg har det ensomt nu og vil faa det mere ensomt, om du gaar fra mig!«

Men hun vred sine Hænder.

»Hvorfor holder du paa mig nu — nu, jeg har Mod til at slippe?«

»Fordi jeg er bange for Ensomheden.«

Men hun troede ham ikke.

»Er det Folk rundt om, dem du har haanet mig for, at jeg søgte, dem du altid kastede Vrag paa . . . er det dem, som nu ængster dig?«

»Folk . . . kender du mig saalidt, at du tror, andre er i min Tanke?«

»Er det da af Medlidenhed med mig . . . saa er det for sent!«

Han saa ned i Gulvet, ogsaa hendes Øjne var sænkede.

»Jutta, jeg har Medlidenhed med dig, fordi dit Liv ikke blev, hvad det skulde — og Medlidenhed med mig selv, fordi jeg lod mit blive saa godt, som det blev!«

»Din var Skylden!«

»Aaja — den var vel det. Men hvorfor strides nu, vi to har holdt Opgør

saa tit, saa dræbende tit — og hvad førte det til?»

»Din var Skylden. Findes der en Brøde saa stor, at det ene Menneske har Lov at nægte det andet Tilgivelse?»

»Lov . . . tænker man paa det?»

»Jeg var et Menneske, af Kød og Blod, med tusind Begær, der skreg efter dig — — — ved du det? Vidste du det?»

»Jutta . . . det er Nat nu, skaan dig selv, skaan mig!»

»Ja, om lidt gaar jeg jo, du skal blot se Andrea og høre hende græde — — du, som hun elskede over alt!»

Moderen hentede de blaa Hefter.

Hun gav ham dem med Ordene:

»Den, som har meget, skal meget gives — den, der har lidet, skal miste alt!»

Faderen tog om Hefterne, som var det Barnets Hoved, han holdt mellem sine Hænder. Han spurgte usikkert:

»Bliver du . . . herinde?»

»Skal jeg gaa fra mit Barn?«

Saa tav han og læste.

Moderen slap ikke hans Ansigt med sine Øjne.

Hun spurgte:

»Kan du se Andrea?«

»Kan du høre hende le?«

»Kan du høre hende græde?«

Til sidst spurgte hun kun:

»Kan du høre hende græde?«

Han svarede ikke, han vidste ikke, hun talte til ham. Han læste. Nu og da standsede han, jog sig over Panden, stønnede og begyndte igen.

»Saa lidt kendte jeg hende . . .«

»Saa fattig er jeg,« sagde Moderen.

»Vi har pint hende . . .«

»Saa fattig er jeg!«

»Saa fattige er vi, Jutta, at vi har pint vores Barn i hendes Dødsstund!«

Moderen tog hans Haand.

»Karsten — — nu er det forbi. Jeg synes ingen Ret jeg har mere. Graven er

din, for dig elskede hun. Farvel, Karsten. Jeg siger dig ikke Tak — saalangt tilbage jeg mindes, har du intet givet mig, som var Tak værd. Vi faar det ensomt, men mindre ensomt hver for sig end sammen!«

Men Faderen bøjede sig over hende.

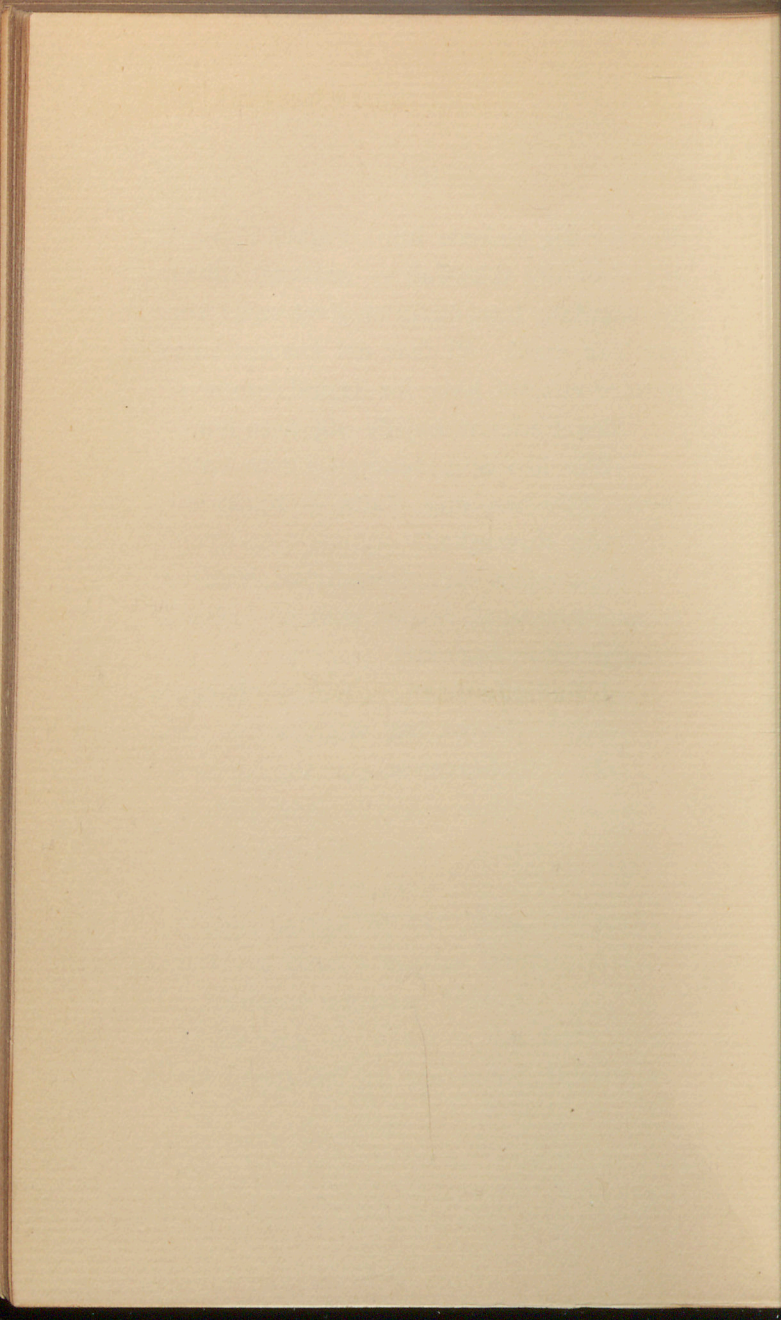
»Bliv hos mig, Jutta — i min Fattigdom. Bliv hos mig, Jutta — hjælp mig — i min Ensomhed.«

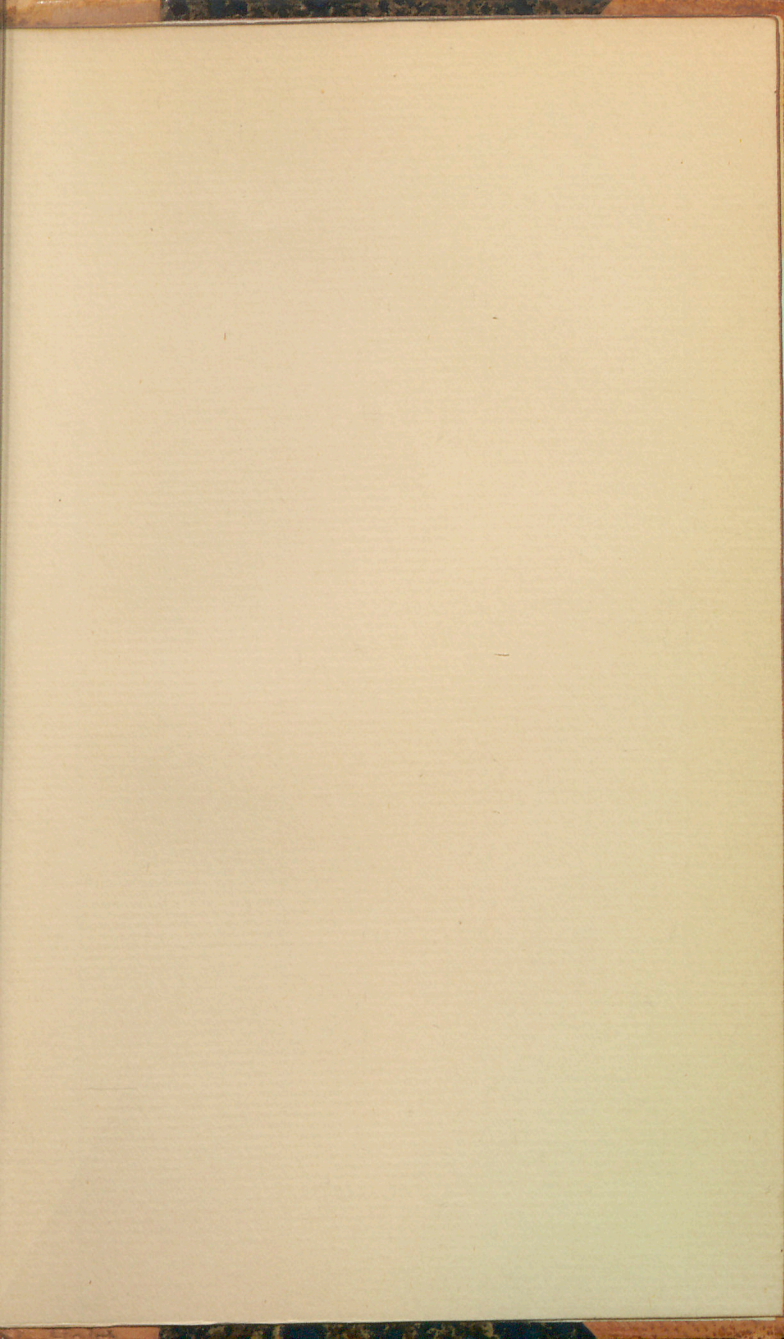
Hun rejste sig. Den hvide Natdragt naaede hende til Jorden som en Ligsærk. Hendes Øjne brændte.

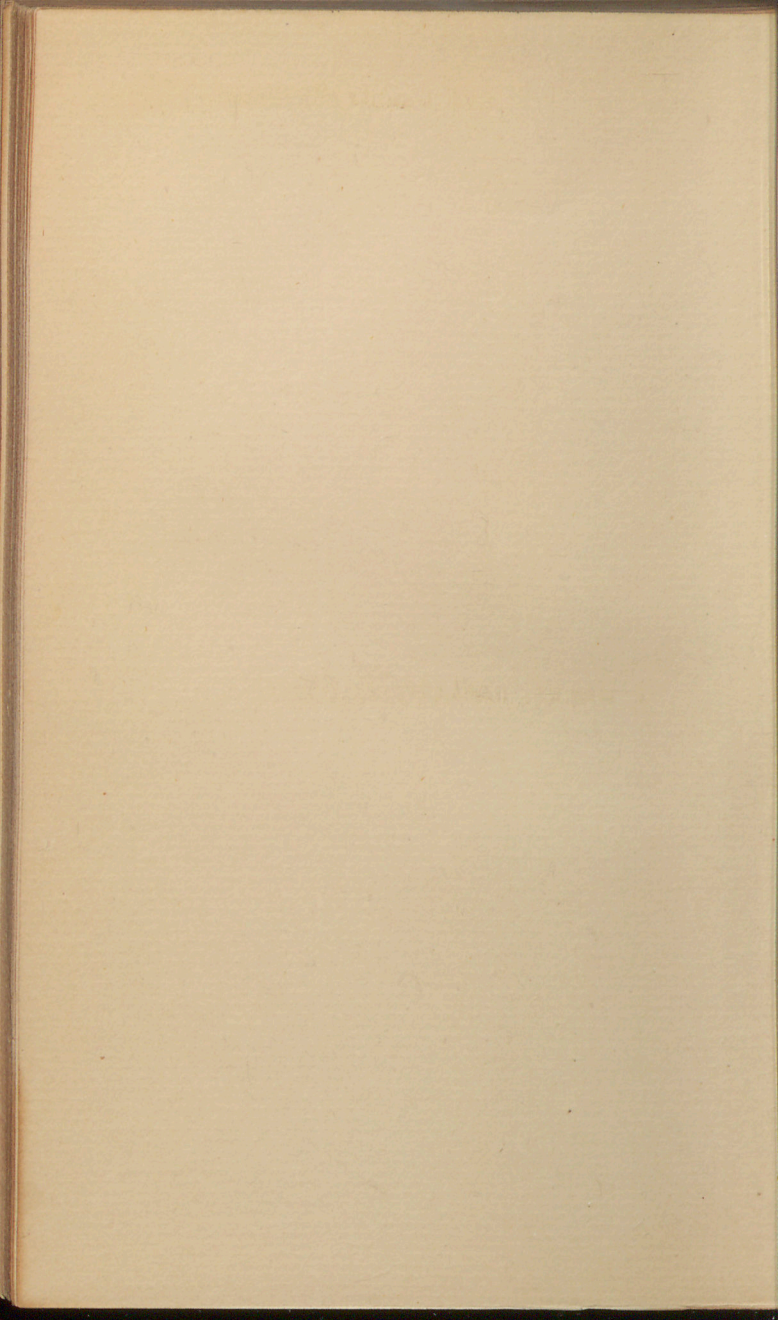
»I Fattigdommen . . . i Ensomheden!«

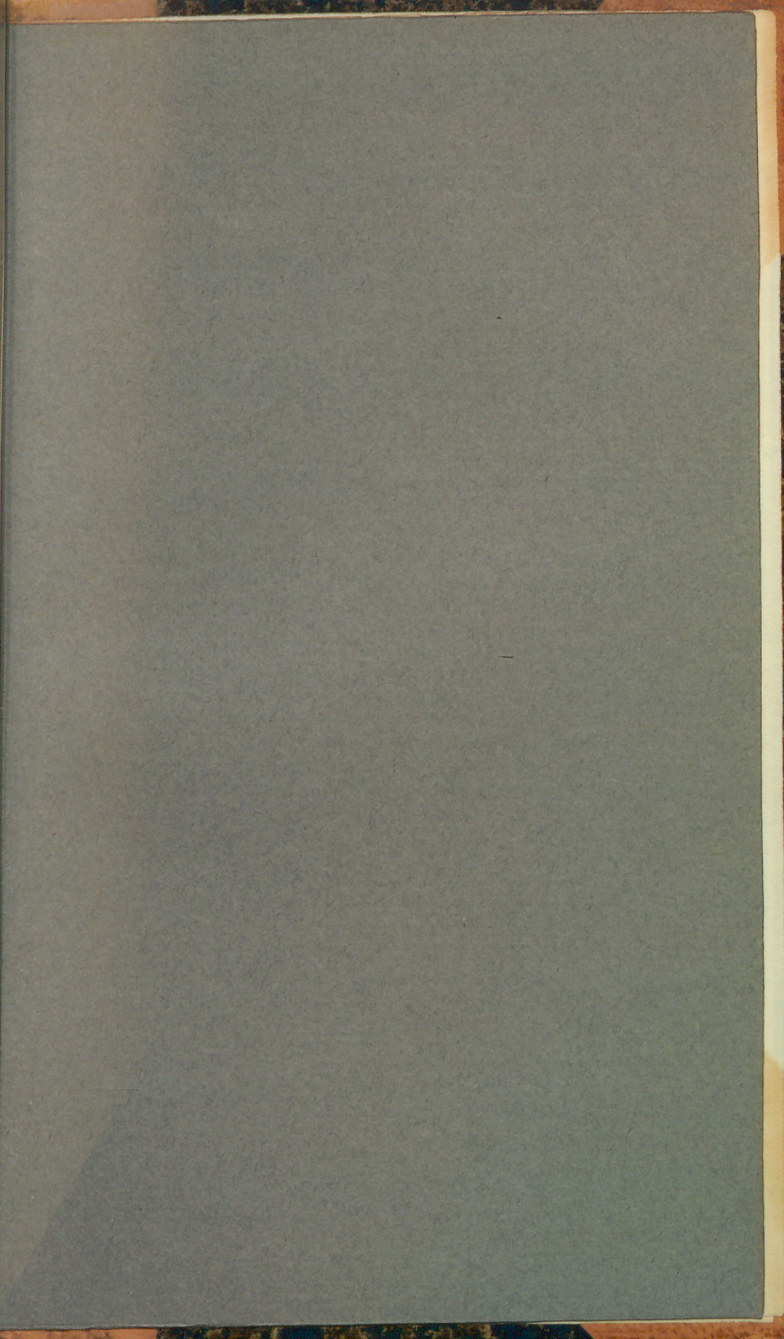
»Jutta, Graven har vi . . .«

»Ja . . . Graven!«









Af

KARIN MICHAËLIS

er paa Brødrene Salmonsens Forlag tidligere udkommet
Novellesamlingerne »Højt Spil« og »Fattige i
Aanden« samt Romanen

BIRKEDOMMEREN

Nationaltidende (F. B.): Det er som Kunst betragtet ikke meget langt fra at være et Mesterstykke. Ikke paa et eneste Sted, ikke i en Sætning eller blot i Valget af et Ord, der kunde mildne eller dække, viger hun bort fra denne fast udhamrede episke Form. Set fra denne rent litterære, rent æstetiske Side staar »Birkedommeren« meget højt og giver Forfatterinden Rang blandt vore bedste Forfattere.

Norske Intelligenssedler: Bogen virker mægtig og tar Læserens Interesse fangen fra først til sidst.

København (Herman Bang): »Birkedommeren« rager højt op over de Bøger, der skrives som nøjsomme Folks nøjsomme Husflid, Aar ud og Aar ind. Den rager op over dem alle ved sin Iver og ved sin Glød. Ved sin Sælsomhed og ved sin Vilje.

Dagbladet (Albert Gnudtzmann): »Birkedommeren« er en overmaade evnerig Bog, der vil bevare sin Plads i vor moderne Litteratur.

Svendborg Amtstidende: Kun en ligesaa bizar som overvældende Fantasi kan skabe en Bog som denne, der herhjemme staar uden Sidestykke i sin Evne til Blad for Blad at potensere det grufulde i Situationen.

Jyllandsposten: Altsaa en Bog, der gør den unge Forfatterinde stor Ære. Thi hendes Kunst forliger Læseren med al Middelalderens Plumshed og raa Virkelighed.

Lolland-Falsters Folketidende (Sophus Claussen): De fleste af vore skrivende Frøkner og Fruer, der er saa dygtige og faar saa megen Ros af os alle for deres borgerlige Noveller, bør blegne af Misundelse overfor Fru Michaëlis; thi hun skrider rolig og ubændig frem midt igennem Vrimlen; der er poetisk Adelsblod i hendes Talent.

